

არხემდგარი ქვეყნის უნარსა და ფაქტორებს

საქართველოში საკადრო მარაზში მკვიდრდება

გომა ოპოზიციისთვის

საქართველოში საკანონმდებლო აქტების შეუსრულებლობა, კარგა ხანია, ტრადიციად იქცა. არ სრულდება თავად ქვეყნის პირველი პირის განკარგულების დიდი ნაწილი. ამის მთავარი მიზეზი ისაა, რომ ხელისუფლებამ არ არსებობს ხელშეწყობის სახელმწიფო შექმნის ნება. ამ მოსაზრებას გადამწყვეტილებების აღსრულების მთავარი ინსტრუმენტის - რაციონალური ბიუროკრატის ჩამო-

უყალიბებლობაც ადასტურებს. დღევანდელი ქართული ბიუროკრატის ჩამოყალიბება, გარკვეულწილად, კომუნისტური კლანურ-ნომენკლატურული მმართველობის პერიოდს უკავშირდება, თუმცა, რაც არ უნდა პარადოქსული იყოს, საერთო მარჯვენაგანებით, საგრძნობლად ჩამორჩება მამოხდელ დონეს. ეს ფენა საზოგადოებისგან განსხვავებულია მოქმედებს და პირადი ინტერესის წინა პლანზე წამოწევაზეა ორიენტირებული. ეს მახასიათებელი მას ფეოდალურ ეპოქასთან აახლოებს.

ყველაზე მნიშვნელოვანი ნაბიჯი, რაც რაციონალური ბიუროკრატის შექმნის გზაზე საქართველოში გადის, არის ნორმების, რომლებიც რაციონალური ბიუროკრატის ჩამოყალიბების საფუძველი უნდა გახდეს, ქალაქი უნდა დაეხმოს, ქალაქი უნდა დაეხმოს, ქალაქი უნდა დაეხმოს. საქართველოს დღეს პატრიონული (ლათ. patrimonium - იმპერატორის კერძო ხაზინა) ბიუროკრატია ჰყავს. ამის მაგალითის თავად ქვეყნის პირველი უწყება - საქართველოს სახელმწიფო კანცელარია იძლევა. მას თავიდანვე არ გააჩნდა რეალური ძალაუფლება და პრეზიდენ-

ტისთვის ერთგვარი მეხამრიდის როლს ასრულებდა. ამავე დროს, იგი "მოქალაქეთა კავშირის" შექმნის პირობებში პარტიის მმართველი ელიტის დამაბალანსებლის ფუნქციასაც ითავსებდა. 2001 წლის შემოდგომაზე პარლამენტში მომხდარი ცნობილი მოვლენების შემდეგ სახელმწიფო კანცელარიაში თავისი მთავარი დანიშნულება საბოლოოდ დაკარგა და დღემდე გაურკვეველი სახის წარმონაქმნად გვევლინება.

საქართველოს დღეს პატრიონული (ლათ. patrimonium - იმპერატორის კერძო ხაზინა) ბიუროკრატია ჰყავს. ამის მაგალითის თავად ქვეყნის პირველი უწყება - საქართველოს სახელმწიფო კანცელარია იძლევა. მას თავიდანვე არ გააჩნდა რეალური ძალაუფლება და პრეზიდენ-

სვანეთში დაბავილი ანტიკრიმინალური ოპერაციის ზოგადი თაველი

სვანეთში ოპერატიულ-პროფილაქტიკური სპეცოპერაციის ჩატარება მას შემდეგ გადაწყვიტა, რაც საქართველოს მაღალმთიანი რაიონი კრიმინალური ფაქტორების თავშესაფრად გადაიქცა, ხოლო ადამიანის უფლებების დარღვევების მასშტაბი მთავარი გახდა. მთავარი, სანამ უშუალოდ გეგმის დაწყების პრეპარატებს ვისჯებოდა, საქართველოს ხელისუფლებამ საკუთარი ანტიკრიმინალური სამსახურის შესახებ რამდენჯერმე საჯარო განცხადება გააკეთა, რაც, ზოგიერთი ექსპერტის თქმით, გაუმართლებელი ნაბიჯი იყო.

კომპა ლიპიძემ "რადიო თავისუფლება" სპეციალურად "24 საათისთვის"

საქმე ის არის, რომ საქართველოს კანონით სახელმწიფო საიდუმლოების შესახებ, იკრძალება მზადების პროცესში მყოფი სპეციალური ღონისძიების შესახებ ინფორმაციის გავრცელება. საქართველოს პრეზიდენტის განცხადების შემდეგ კი მორიგი ანტიკრიმინალური ოპერაციის შესახებ სვანეთში უკვე მთელი ქვეყანა ლაპარაკობს. არაა, როგორც თბილისში არსებული ტერიორიზმისა და პოლიტიკური ძალადობის კვლევების ცენტრის წარმომადგენელი ბად-

რი ნაჭყებია აცხადებს, ასეთი მგრძობიარე ინფორმაციის გავრცელების შემდეგ იკარგება მოულოდნელობის ეფექტი, ინიციატივა გადადის დამნაშავეების ხელში, რომლებმაც, შესაძლოა, სამართალდამცველებს დიდი ზარალი მიყენეს.

ბადრი ნაჭყებია: "რასაკვირველია, ნებისმიერი სპეცოპერაციის სპეციფიკიდან გამომდინარე, თვითონ სპეცსამსახურები ირჩევენ საკუთარ სტრატეგიას და ტექტიკას. მოულოდნელობის ეფექტი არის ერთერთი მნიშვნელოვანი მომენტი ნებისმიერი ოპერაციის სრულფასოვნად ჩასატარებად."

ბადრი ნაჭყებია A3 გვარძობს

დიდგორობა ოპოზიციის ბარაზი

"დიდგორობის" დღესასწაულისთვის ხელისუფლებამ თავადი კარგა ხნით ადრე დაიჭირა. მთავარი მასპინძელი-ორგანიზატორი ქვემო ქართლის გუბერნატორი ლევან მამალაძე გახლდათ, რომელმაც პატაკი "დიდგორობის" საერთო სახალხო დღესასწაულად გადაქცევის შესახებ პრეზიდენტს ჯერ კიდევ მთავრობის სხდომაზე ჩააბარა. მამალაძის ინიციატივით, დიდგორის ველზე ჩატარებულ გრანდიოზულ ღონისძიებას ქვეყნის პრეზიდენტი ელვად შევარდნაძე, საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქი ილია მეორე, გამორჩენილი საზოგადო მოღვაწეები და საქართველოში აკრედიტებული დიპლომატები ესწრებოდნენ. თუმცა, წარმოდგენილი ქართული პოლიტიკური ელიტა ერთფეროვნებით გამოირჩეოდა. დავით აღმაშენებლის მიერ დიდგორის ველზე მოპოვებულ გამარჯვებას დიდგორობაზე, ძირითადად, სახელისუფლო ძალები ზემოთხედენ... საერთო დღესასწაულის აღსანიშნავად, მამალაძის ოპოზიციის წარმომადგენლები არ მიუწყვიცია, თუმცა დიდგორში ჩასვლას არც ისინი აპირებდნენ.

მიუხედავად უამინდობისა დიდგორის ველზე ბევრმა ცნობილმა ადამიანმა მოიყარა თავი.

დასაცავად განეული თავდადებისათვის - აფხაზეთის უზენაესი საბჭოს ან დაღუპულ თავგზაღმარებს ყოელი მარტავას, საქართველოს მარტომადიდებლობის აღდგენისა და განმტკიცებისათვის - საქართველოს პატრიარქს ილია მეორეს, ეროვნული ფასეულობების დაცვაში განეული ღვაწლისათვის - მწერ-

ალ ჭაბუა ამირეჯობის, წარმატებული სამეცნიერო მოღვაწეობისა და მსოფლიო მასშტაბების აღმოჩენებისათვის - მეცნიერ დავით ლორთქიფანიძის, ხუროთმოძღვრების განვითარებაში შეტანილი წვლილისათვის - მოქალაქე დავით ბერძენიშვილს და ოლიმპიურ და მსოფლიო ჩემპიონატებში მრავალჯერ მსო-

ვებული გამარჯვებისათვის - სპორტსმენ გია ასანიძეს. უამინდობისა და მსოფლიო მასშტაბების აღმოჩენებისათვის - მეცნიერ დავით ლორთქიფანიძის, ხუროთმოძღვრების განვითარებაში შეტანილი წვლილისათვის - მოქალაქე დავით ბერძენიშვილს და ოლიმპიურ და მსოფლიო ჩემპიონატებში მრავალჯერ მსო-

პირველ შაბათს გაიმართება. ამ გვარად საქართველოს ხელისუფლება ეროვნული ტრადიციების შენარჩუნებას ცდილობს. იქნებ, ამ ტრადიციის ხათრით მაინც იფიქროს თავად ჩვენმა ხელისუფლებამ ცოტა სერიოზულად აფხაზეთის დაბრუნებაზე.

24 საათი

Table with weather forecasts for various regions: თბილისი 22, ქუთაისი 22, ბათუმი 20, სოხუმი 22, ფოთი 22, თელავი 22, ზუგდიდი 20, გორი 20, ახმეტა 24, ქიანთქარი 20, ონი 18.

„დაბრუნება“ ვენეციის ფესტივალზე

შაბათ საღამოს ვენეციაში მთელი მსოფლიოს ყურადღების ცენტრში მოექცა. წლებადღეული მე-60 კინოფესტივალის შედეგები განსაკუთრებით სასიხარულო რუსეთისთვის აღმოჩნდა. მთავარი პრიზი „ოქროსი ლომი“ რუსი რეჟისორის, ანდრეი ზვიაგინცივის ფილმმა - „დაბრუნება“ მოიპოვა. მთავარ პრიზთან ერთად ახალგაზრდა რეჟისორი ლუიჯი დე ლაურენტისის პრემიით დაჯილდოვდა საუკეთესო სარეჟისორო დებიუტისათვის სრულმეტრაჟიანი კინოში.

ბოლო ათწლეულის განმავლობაში ეს რუსული კინემატოგრაფის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი წარმატებაა. ეს მესამე ლომია, რომელიც ვენეციის ფესტივალზე რუსულ ფილმს მიენიჭა. ვენეციის პირველი რუსი გამარჯვებული ტარკოვსკის ფილმი-დებიუტი „ივანის ბავშვობა“ იყო (1962), მეორე კი ნიკიტა მიხალკოვი 1991 წელს ფილმისათვის - „ურგა“.

ზვიაგინცივი ვენეციაში მთავარი კიდლო მოიპოვა.

უზსაზღვრო მალხაზის ოფიციალური პარტი ლარსანა მთავრობაში აშშ დოლარი 2.1335 ევრო 2.2378 ვიზაგადასახადი სტერლი 3.3383 რუბლი 0.0697

პუბლიკა ზვიაგინცივის კინოსათვის 15-წუთიანი აპლოდისმენტებით შეგვდა. „დაბრუნება“ კონფლიქტური სიტუაციების შინაგანი და გარეგანი მხარეების უჩვეულო ძიებაა. „ორ მოზარდს - მშობს დიდი ხნის წინ დაკარგული მამა გამოეცხადება. მამა მათ ცხოვრებაში შემოიჭრება, მათ ცხოვრებას შეცვლის და უკან ბრუნდება. ასე იწყება მოზარდების პიროვნული ჩამოყალიბების გზა. ეს პროექტი ჩემთვის ძალიან მნიშვნელოვანი იყო,“ - ამბობს რეჟისორი. ფილმში მოქმედება, ძირითადად, უკაცრიელ კუნძულზე ხდება, სადაც ბავშვები მამასთან ერთად სათევზაოდ მიდიან. ტრიუმფამდე რამდენიმე ხნით ადრე ზვიაგინცივმა განაცხადა, უცხოეთში ამ ფილმს გაქირავების კარგი პერსპექტივა აქვსო. ახლა, „ოქროსი ლომის“ მოპოვების შემდეგ, მით უმეტეს. ჯერ კიდევ ფილმის დემონსტრირებამდე ფილმი იტალიურმა კინოგაქირავებამ შეიძინა. ამჟამად უკვე გადაწყვეტილია, რომ „დაბრუნება“ ნაწილებით იქნება საფრანგეთში, პოლანდიაში, დიდ ბრიტანეთში, ლაზარიაში კონტინენტის გაფორმებაზე კინოკომპანია Columbia Pictures-თანაც.

ბადრი ნაჭყებია A8 გვარძობს

რუსეთის ენერგოკომპანიის პოლიტიკის ანალიზი

კასიანოვმა "რაო ეეს როსიის" რეფორმის დასტური მისცა

ორი წლის შეფერხების შემდეგ რუსეთის პრემიერმა მიხეილ კასიანოვმა მუხანგ მუხანგოვი "რაო ეეს როსიის" რეფორმის და ხელი მოაწერა განკარგულებას გენერაციის საბითუმო კომპანიების შექმნის შესახებ. ამ კომპანიების შექმნის პროექტი კრემლში ჯერ კიდევ ერთი წლის წინ შევიდა. ანალიტიკოსთა მუხანგოვის განცხადებით მიუხედავად, საბითუმო კომპანიების კონფიდურაცია იგივე დარჩა, რაც "რაო ეეს როსიის" ორი წლის წინ შეიქმნა. მას შემდეგ, რაც გენერაციის საბითუმო კომპანიები შეიქმნება, ისინი მართვაში უცხოელებს უნდა გადაეცეს. ასეთია რუსეთის მთავრობის განზრახვა.

მაია ურუპაძე

"რაო ეეს როსიის" პროექტის შეფერხებას კომენტარს არ უკეთებს. როგორც "ვედიმოსტი" იუწყება, "Brunswick UBS"-ს ანალიტიკოსის თეოდორ ტრეპუნკოს ინფორმაციით, შეფერხების მიზეზი ისაა, რომ ბოლო წუთამდე მიმდინარეობდა მსჯელობა რეფორმის თაობაზე, ხოლო "რაო ეეს როსიის" განვითარების სტრატეგია დირექტორთა საბჭომ მხოლოდ მიმდინარე წლის მაისში დაამტკიცა. ორი წლის შეფერხების მიუხედავად, რუსული ენერგოგაგანტის ხელმძღვანელის, ანატოლი ჩუბაისის მიერ თავდაპირველად შემუშავებული პროექტის სახე თითქმის არ უცვლილა. შესაბამისად, მოვლენები ისე განვითარდება, როგორც "რაოს" შეფერხების თავიდანვე ვარაუდობდნენ: ენერგო-

პოლიტიკის ბაზაზე შეიქმნება 10 გენერაციის საბითუმო კომპანია, რომელთაგან ოთხი პილდრისადაც გაერთიანდება და კომპლექტებით, ხოლო ექვსი - თბოსადგურებით. პირდაპირ ენერგოგაგანტის მიხედვით, საბითუმო კომპანიების პრინციპით შეიქმნება, ხოლო თბოსადგურებულ კომპანიებში სადგურები ტერიტორიული პრინციპით გაერთიანდება. პირველ ეტაპზე კომპანიები პოლიტიკის ფორმით შეიქმნება, რომელთა აქციათა 100 პროცენტით "რაოს" განკარგულებაში იქნება. მათ მიუერთდება "რაოს" სხვა შვილობილების - "მოსენერგოს", "ტრიუმენერგოსა" და ა.შ. განკარგულებაში მყოფი მთავარი რესურსები აქტივები. მოგვიანებით, თბოსადგურების აქციათა გაერთიანება იგეგმება.

ბადრი ნაჭყებია A2 გვარძობს

კოფი ანდს უსაფრთხოების სისტემის რეფორმირება

გაერო-ს გენერალურმა მდივანმა კოფი ანანმა საერთაშორისო თანამეგობრობას საერთაშორისო უსაფრთხოების სისტემის გარდაქმნისაკენ მოუწოდა. გენერალურმა მდივანმა აღნიშნული განცხადება მსოფლიოში მიმდინარე ინტენსიური მოლაპარაკებების ფონზე გააკეთა, რომელიც ერაყის აღდგენის შესახებ მიმდინარეობს. "ჩვენ საერთაშორისო მშვიდობისა და უსაფრთხოების სტრუქტურასა და მისი ფუნქციონირების შექმნის უნდა დაეხმოს, გვეხმოდეს. ჩვენ უნდა შევძლოთ ჩვენი ინსტიტუტების ადაპტირება, ოღონდ ამ პროცესში უშიშროების საბჭო არ უნდა გამოგვრჩეს", - აღნიშნა ანანმა. გენერალურმა მდივანმა ეს განცხადებები მას შემდეგ გააკეთა, რაც გაერო-ს თავისი არსებობის ისტორიაში ყველაზე კრიზისული პერიოდი დაუდგა. ერაყის გამო დაწყებული დაპირისპირების, გლობალური ტერიორიზმის საფრთხის გაჩენისა და დაბლადაშორების საფრთხის წარმოადგენლობის აფეთქების შემდეგ, გაერო საკუთარი მიზნების ხელახლა განსაზღვრას ცდილობს და ნეე-

რი სახელმწიფოებიდან ფართო მხარდაჭერის მიღებას ელის. პარასკევს უშიშროების საბჭოს წევრები ამერიკის წინადადებას განიხილავდნენ. ვაშინგტონში ერაყში მიმდინარე პერიოდის დასრულებამდე საერთაშორისო თანამეგობრობას შეუძლია მხარდაჭერა სთხოვა. ზოგიერთი ამერიკის ხელისუფლების ამ ნაბიჯს მიესალმნენ, რადგან ეს იმის აღიარებას ნიშნავს, რომ სუპერსახელმწიფოსაც კი არ ძალისხმობს გლობალური პრობლემების მართვა. თუმცა, გაერო ამერიკის ამ შემოთავაზების გამო ნამდვილად არ ზეიმობს. გაერო-ს ზოგიერთი მაღალჩინოსანი შიშობს, რომ ერთ-ერთი ამერიკის როლის ზრდაში, შეუძლებელია საბჭოსა და გაეროს ნიანაღმდეგ ახალი ტერაქტების ჩაფენისაკენ უბიძგოს. კოფი ანანის თქმით, ის არ იყოფიან და დაუყოვნებლივ გააპროტესტებს, თუ იგრძნობს, რომ განუხორციელებელი მისი შესრულება სახიფათო გარემოში უნდა. მისი თქმით, საჭიროა ბადრი ნაჭყებია A4 გვარძობს

დღეს ქუბურხინჯში საბანკო რევიზია გაიხატება

ქართული მხარის მოთხოვნით, დღეს ქუბურხინჯში რიგგარეშე საგანგებო ოთხმხრივი შეხვედრა გაიმართება. საგანგებო შეხვედრა, სავარაუდოდ, საქმეზე საბანკო რევიზიის დასრულების და დასაბუთების იქნება. ქართველები მხარეებს კონკრეტულ მოთხოვნებს წაუყენებენ და დამაშავებ აფხაზების დასაჯას კატეგორიულად მოითხოვენ.

ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის ზონაში, რიგგარეშე საგანგებო შეხვედრის მოლოდინებას გამოიხატა დანიშნვის მიზეზი, შესაძლოა, გუშინ გაგრძელებული ინფორმაციაც იყოს, რომლის მიხედვითაც, ორი დღის წინ აფხაზებმა გალის რაიონის სოფელ თაგილონში ქართველების მიმართ მორიგი სასტიკი ეგზეკუცია განახორციელეს. გაგრძელებული ინფორმაციით, გუშინდელ საღამოს თაგილონში აფხაზებმა ქართველები ააწივეს. მათგან უმინიმუმოდაც ერთი დასახლებული პუნქტიდან ერთ-ერთი, ვაჟა გამსახურდია 80 წლისაა. დათო ჯოლოგუა, ვალერი შენგელია, ლევან და რობინ ოკუჯავენი, ბადრი ბერიაა, არქიფო ლუგაძე და ლევან ოკუჯაია - ეს თაგილონის მკვიდრთა ის სიაა, რომელიც აფხაზებმა სასიკვდილო ნაცემების მიზნად დაგეგმეს. ზოგიერთი მათგანი, მიყენებული უშიშროების დაზარალების გამო აშკარად ზუგდიდის ცენტრალურ საავადმყოფოში იმყოფება. ისევე ინფორმაციით, საღამოს ცხრა საათზე დაწყებული ეგზეკუცია დასრულდა საათამდე გაგრძელდა. აფხაზებმა, რომლებიც, სავარაუდოდ, აფხაზური საბაჟოს თანამშრომლები არიან, ერთ-ერთ ქართულ ოჯახში სამი ქალი გაუპა-

ვალერი გელზახინა „აღორძინების ქავერი“ დატოვა

პარლამენტარმა ვალერი გელზახინამ, რომელიც 1999 წლის მონვევის საკანონმდებლო ორგანოში ბლოკ "საქართველოს აღორძინების" საარჩევნო სიით მოხვდა, "დემოკრატიული აღორძინების კავშირის" რიგები დატოვა. ვალერი გელზახინა განაცხადა, რომ "აღორძინების კავშირი" მას გარკვეულწილად იგნორირებას უკეთებდა და იღებდა გადაწყვეტილებებს, რომელ-

ტიურეს. ჯერჯერობით არ არის დადგენილი თავდამსხმელთა გინაობა, თუმცა გაგრძელებული ინფორმაციით, ერთ-ერთი თავდამსხმელი ეროვნებით სომეხია, დანარჩენები კი აფხაზები არიან. "24 საათთან" საუბრისას, ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის ზონაში მყოფმა ქართული ოფიციალური პირების წარმომადგენლებმა, გაგრძელებული ინფორმაცია არც დაადასტურეს და არც უარყვეს. მომხდარის შესახებ დეტალურზე საუბრისგან თავი შეიკავა სამეგრელო-ზემო სვანეთის პროკურორმა მებრძოლი ჭკადუაშვილი. გალის რაიონის პოლიციის უფროსმა ჯემალ გოგოხიაძემ კი გაგრძელებული ინფორმაცია უარყო.

"დაზუსტებით ვერაფერს გეტყვით, ყველაფერი საგანგებოდ დანიშნული ოთხმხრივი შეხვედრაზე გაირკვევა. გაეროს დამკვიდრებლებს, რუს სამშვიდობოებსა და აფხაზური მხარის წარმომადგენლებს, კვლავ ჩვენი პრეტენზიებისა და კატეგორიული მოთხოვნების მოხდაზეა მიუძღვნოთ კონფლიქტის ზონაში განვითარებულ მოვლენებთან დაკავშირებით", - ასეთი კომენტარებით შემოიფარგლენ გუშინ კონფლიქტის ზონაში მყოფი ქართველი სამხრეთაღმავლები, რომლებიც დღევანდელი რიგგარეშე ოთხმხრივი შეხვედრისთვის საგანგებოდ ემზადებიან.

ჩვენი ინფორმაციით, დღევანდელ შეხვედრაზე მხარეები, კონფლიქტის ზონაში დამატებითი ძალების შეყვანის შესახებ იმსჯელებენ.

24 საათი

რუხაისი რუსეთის ენერგოკომპანიის ხელის

რუხაისი კვლავ სახელმწიფო კონტროლის განაწილების მსხვილი ოპერაციის აგრონია

პირდაპირი კომპანიები

ჰიდრომაგენერირებელი კომპანიები კი პოლიტიკულად დარჩებიან და მათი კაპიტალის სტრუქტურა "რაო ენს"-ის ფინანსურ სტრუქტურას მანამდე გაიმეორებს, სანამ სახელმწიფო ჰიდროგენერაციის კონტროლზე უარს არ იტყვის.

როგორც რუსეთის ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს ბუნებრივი მონოპოლიების რესტრუქტურების დეპარტამენტის ხელმძღვანელი ვიჩესლავ კრავჩენკო ვარაუდობს, კომპანიების შექმნის პროცესი წელს დასრულდება და სანამ დასრულდება სახელმწიფო ჰიდროგენერაციის კონტროლზე უარს არ იტყვის.

საქართველოში ნახაზი ახალი გზებით შეაზროლებიან

სერგიო ახიძე

შესაძლებელია და შესრულდება ბოლანისი - ეს გახლდათ უპირველესი მიზანი იმ ვკუფისა, რომელმაც საქართველოში წამების წინააღმდეგ ბრძოლის 2003-2005 წლების სამოქმედო გეგმა მოამზადა.

ნამების წინააღმდეგ ბრძოლის მომდევნო ორი წლის გეგმა აქამდე შედგენილი მსგავსი დოკუმენტებისგან იმით განსხვავდება, რომ მასზე სხვადასხვა სამთავრობო და არასამთავრობო ორგანიზაციებმა ერთობლივად იმუშავეს. ეს კი, უშიშროების საბჭოს მიხედვით, მოადგილის რუსულად ბერიძის აზრით, გეგმის მოთხოვნების რეალიზების გარანტიას იძლევა.

"ამ გეგმის რეალურად ამუშავების შემთხვევაში, საქართველო გახდება საშავალი კავშირის წამების ფაქტების მიწმამდე დაყვანის თვალსაზრისით", - განაცხადა გუშინ სახალხო დამცველის ოფისში გამართულ მრგვალ მაგიდაზე საინფორმაციო უფროსის ნარინე ლომიძის განცხადებით.

ქართველი სამართალდამცველების თქმით კი, საქართველოში ნამების შემთხვევები უკვე მინიმუმამდე შემცირებულია. თუმცა, ამ თვალსაზრისით

გმის შემუშავებაში სამინისტროს წარმომადგენლებმა შეიტანეს შეცვლა. მათი მონაწილეობა საერთო ჯამში დადებითად იქნა შეფასებული, თუმცა კი, სწორედ მისივე საქმეთა სამინისტროს ეკუთვნის არასამთავრობო ორგანიზაციათა პრეტენზია.

კერძოდ, "ყოფილი პოლიტიკური მოღვაწის უფლებებისთვის" ლიდერის ნანა კაკაბაძის თქმით, **"ჩვენ გვიჩვენა, რომ დაგვიმლოცო ცვლილების შეტანის სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსში, რომლის თანახმად, ვკვირს საფუძველზე დაკავებული პირს მოკვლევის ორგანიზაციის შექმნის შესახებ"** ჩაუტარებდათ **სამედიცინო შემოწმება. როგორც წესი, პათოლოგიის სხეულზე დაზარალების აღმოჩენის შემთხვევაში, პოლიცია ირწმუნება, რომ ისინი დაკავებამდე ან დაკავებისას იქნა მიღებული. ცვლილების მიზანმიმართულ შემოწმებაში მათი სიტყვები წინააღმდეგობას უწევს**

საქართველოს გენერალური პროკურორის ნუგზარ გაბრიძის თქმით კი, დაკავებულითა მიმართ გამოყენებული სისასტიკის ფაქტებზე გენერალურ პროკურატურაში სისხლის სამართლის მოთხოვნების რეალიზების გარანტიას იძლევა.

"ამ გეგმის რეალურად ამუშავების შემთხვევაში, საქართველო გახდება საშავალი კავშირის წამების ფაქტების მიწმამდე დაყვანის თვალსაზრისით", - განაცხადა გუშინ სახალხო დამცველის ოფისში გამართულ მრგვალ მაგიდაზე საინფორმაციო უფროსის ნარინე ლომიძის განცხადებით.

8 სექტემბერი საქართველოს ნითელი ჯვრის საზოგადოების დღეა

საქართველოს ნითელი ჯვრის საზოგადოების (სწჯს) ოფიციალური არსებობის ისტორია 1918 წლიდან იწყება. საწმუნაროდ, დამოუკიდებლად ეროვნულმა ნითელმა ჯვარმა მხოლოდ 1923 წლამდე იარსება.

იმ პირველ წლებში ოფიციალური დაფიქსირებული თითქმის აღარაფერი შემორჩა. ჩვენამდე მხოლოდ ყმანული ქალის, მონკანების დის, მარიო მყავშილის თავ-განწირვის ამბავმა მოაღწია. 1921 წელს რუსეთის მე-11 ბოლშევიკურმა არმიამ ახლად ფეხადგმული საქართველოს დამოუკიდებელ რესპუბლიკას განადგურება დაუპირა. ქვეყანა შეძრა იუკერების შემოპოვობაში. უთანასწორ ბრძოლაში მათი ზედი წინასწარ განსაზღვრული იყო. ჯარისკაცები სამშობლოს დამოუკიდებლობის იდეას ეწირებოდნენ.

ზნობის, თავდადებულობის ეს მაგალითი ახალგაზრდობისთვის საოცრად გადამდები აღმოჩნდა. უნივერსიტეტის სტორების ტყველების ფაქტების II კურსის სტუდენტმა მარიო ნითელ ჯვარში მონაყოლების დად ჩაერთვა და დაჭრილების მოვლა ითავა. სამწმუნაროდ, სულ ორი დღე დასცალდა მძიმე მოვალეობის შესრულება. 19 თებერვალს, ბრძოლის ველზე მის გვერდით აფეთქებულმა ნაღმმა იგი სიცოცხლეს გამოასალმა. ეს ტრაგიკული ამბავი, უნაგარობის ეს მაგალი პრეტყვედნტი, გახდა სწჯ-ის ისტორიის პირველი დოკუმენტური ფაქტი.

გასაბჭოების შემდეგ ქართული ნითელი ჯვარი კვლავ ორგანიზაციის ნაწილი გახდა და მის შემადგენლობაში ფუნქციონირებდა სსრკ დამოაღმდეგ.

1991 წლიდან საქართველოს ნითელი ჯვრის საზოგადოება კვლავ დამოუკიდებელ ორგანიზაციად ჩამოყალიბდა და აღორბეულ იქნა სახელმწიფოს მიერ 1997 წლის 16 ოქტომბრის კანონით "საქართველოს ნითელი ჯვრის საზოგადოების შესახებ".

1997 წლის ნოემბრიდან ეროვნული საზოგადოება ნითელი

ჯვრისა და ნითელი ნახევარმთავრის საზოგადოებათა საერთაშორისო ფედერაციის წევრია.

ამჟამად ეროვნული საზოგადოება რთულ გარდაბავალ ეტაბზე იმყოფება. ვთანამშრომლობთ თურქეთის სამწმუნაროდ, ჩვენი საქმიანობა ამ ეტაბზე არ არის სისტემატური და ცალკეული აქციის სახე აქვს. ეს არის მოუსაზრება და ინეატილი ბავშვებისთვის განკუთვნილი საშობაო საწყურები, სათანამშრომლები, მათთვისვე მოწყობილი ეროვნული კინოსახეები და სექტორები; საქართველოს დამცველი მოსახლეობის (მარტოხელა მოხუცები, მარტოხელა დედები, მინისპირით დაზარალებულები, იძულებით გადაადგილებული პირები და სხვა) დასახმარებლად ჩატარებული ერთჯერადი საქველმოქმედო აქციები, იქნება ეს სამედიცინო განსვენება თუ მცირედი პროდუქტით დახმარება.

ადგილობრივი ჰუმანიტარული ორგანიზაციის წრე ვინრია.

ამიტომ, გარეშე დონორების დაუხმარებლად, არსებული პრობლემების მოგვარება საკმაოდ ძნელია.

ჩვენ ცვლილებები დავაყაროთ კონტაქტები ამ მიმართულებით. ვთანამშრომლობთ თურქეთისა და ირანის ნითელი ნახევარმთავრის საზოგადოებასთან, ნითელი ჯვრისა და ნითელი ნახევარმთავრის საერთაშორისო ფედერაციასთან, ნითელი ჯვრის საერთაშორისო კომიტეტთან. მიმდინარე წლის აპრილში ხელი მოეწერა ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმის საერთაშორისო ფედერაციასთან, რომელიც საზოგადოების ინსტიტუციონალური განვითარების ხელშეწყობას ითვალისწინებს. მისი სხელი მოეწერა მემორანდუმს ირანის ისლამური რესპუბლიკის ნითელი ნახევარმთავრის საზოგადოებასთან, რომელიც ითვალისწინებს სხვადასხვა სახის ტრენინგ-სემინარებს, სადევანოსტკო ცენტრის გახსნას, ეროვნული საზოგადოებისათვის საგანგებო სიტუა-

ციონალური კომპანიები საერთაშორისო მმართველ კომპანიებს გადაეცეს. "რაო" აცხადებს, რომ უკვე აქვს ხუთი უმსხვილესი საერთაშორისო ენერგოკომპანიის თანხმობა ტენდერში მონაწილეობის თაობაზე. რუსეთის ბანკ "ტრასტიკ" ანალიტიკოსი ანდრეი ზუგუცი ვარაუდობს, რომ, პირველი რიგში, შეიქმნება ის კომპანიები, რომლებიც "რასი" ან "რასი" 100-პროცენტია შვილობილი სადგურებისგან უნდა დაკომპლექტდეს.

მიუხედავად იმისა, რომ ენერგოპოლიტიკისა თუ დამოუკიდებელი ანალიტიკოსები კასიანოვის გადაწყვეტილებას დიხმანს ელოდნენ, თეოდორ ტრეგუბენკო რეფორმების მსველობისას სიურპრიზებს მანიც ელის.

"პირის დაკავების იმდენი პროცესუალური საკითხია მოსაგარებელი, რომ კიდევ სამედიცინო შემოწმების ჩატარება, ფიზიკური, თითქმის შეუძლებელია. 24 საათის მანძილზე სამედიცინო შემოწმება კი სრულად გამოავლენს იმ მონაცემებს, რაც გვეჩერდება. დროს ამ მონაცემების სხეულზე არსებული დაზარალების ხანდაზმულობა ადვილად ამოსაცნობია"

საქართველოში ნამების წინააღმდეგ ბრძოლის 2003-2005 წლების სამოქმედო გეგმა თავის თავად გულისხმობს მისი შესრულების მონიტორინგს, რაც უშუალოდ უშიშროების საბჭოს მიდევნის მოადგილეს რუსულად ბერიძეს ევალება. მისი თქმით, მონიტორინგი სპეციალური სამშრომელი ჯგუფების რეგულირებით განხორციელდება, რომლებიც ეუთოსის ექსპერტებიც გაერთიანდებიან. ეს ჯგუფები ქვეყნის ყველა რაიონში ჩაატარებენ შემოწმებებს. ბერიძე იმედოვნებს, რომ შინაგან საქმეთა სამინისტრო მონიტორინგის ჯგუფზე სპეციალურ ნებართვას გასცემს, რომლითაც მათ საშუალება ექნებათ პოლიციის ყველა დოკუმენტაცია შეუფიქრებლად შეამოწმონ.

თუმცა მანამდე, სანამ გეგმის განხორციელება დაიწყებოდეს, ცხადია, დასტურს პრეზიდენტისგან ელოან, რომელიც დოკუმენტის საბოლოო ვარიანტის, შინაგან საქმეთა მინისტრის პირველ მოადგილეს შოთა ასათიანს:

ტარიბანში მოსალაშობილი მასობრივი ბაშორები

ზვიად რაბაძე

დღევანდელს იყაროს რაიონის მოსახლეობა "ფორტერა ინსტერ ჯორჯის" წინააღმდეგ გამოდის. მათი თქმით, კომპანია, რომელიც რაიონში ნავთობსადიებელ საშუალებებს აწარმოებს, ადგილობრივ მოსახლეობას არ ასაქმებს. ამ ყველაფერზე დღევანდელს იყაროლები "ფორტერას" ახალ ხელმძღვანელს - ზაზა მამულეიშვილს ადანაშაულებენ და აცხადებენ, რომ მამულეიშვილი, გარიგებების შედეგად, ტარიბანს საბაჟოვ სხვა რაიონებიდან მისულ მოსახლეობას ასაქმებს: "იმ შემთხვევაში, თუ "ფორტერა" სამუშაოს არ მოკვდება, იძულებული ვაქნებით, ბურღის დაწყების დროს კონტრაქტორს ხელი შეუვშალოთ და საპროტესტო აქციებიც მოვაწყოთ" - იმუქრებიან დღევანდელს იყაროლები.

"ფორტერა ინსტერ ჯორჯისა" და დღევანდელს იყაროს მოსახლეობის შორის დაპირისპირება, მეოთხე წელია, გრძელდება. ამის მიზეზად კი ის დადებული პირდაპირი სახელდება, რომელიც "ფორტერამ" დაარსდა 1999 წელს, სახელმწიფომ გამოაცხადა ტენდერი დედოფლისწყაროს, კერძოდ, ტარიბანს ნავთობსადიებელი მეთორმეტე ლოკის საათიკოსებლად ინვესტირებად "ფორტერას" დასახლება. დაიღო შეთანხმება, რომ კომპანია საბაჟოვ რაიონის მოსახლეობას დასაქმებდა. ამ წინადადებას თავის დროზე "ფორტერას" ხელმძღვანელობაც მიესალმა, აიღო ვალდებულება და მუშების სტიქიურად შეჩერება დაიწყო, მაგრამ ცოტა ხანში, გაურკვეველი მიზეზების გამო პირდაპირი დასაქმება, მათ შინაშეული-მაშინდელისგან არ უღალატეს და დედოფლისწყაროს ნავთობსადიებელი ტარიბანზე ფოთიდან "მინერა" მუშები დასაქმდნენ. ამის გამო, რაიონის მოსახლეობამ რამდენჯერმე საპროტესტო აქციები გამართა. მოპოვების დაშეფერდა რაიონის და "ფორტერას" ხელმძღვანელობა თითო-ოროლა ციკლს დასაქმებით თუ ახერხებდა.

ასე იყო 2001 წლამდე. ერთწლიანი ინტერვალის შემდეგ, კი "ფორტერას" უკვე ახალი კომპანიის, ჩინური ფორმა "ტუხა" გამოუჩნდა. მოიხრდაც იმისა, რომ რაიონში ფორმის წარმომადგენელმა სახელმწიფო დასაქმების დეპარტამენტის თავმჯდომარეს მუშაობა კადრების შერჩევაში დახმარება სთხოვა და 135-მა ადამიანმა წარმატებით გაიარა ვასაუბრება, კომპანიის ახალმა ხელმძღვანელმა ზაზა მამულეიშვილმა მომსახურება პერსონალს სხვადასხვა რაიონებიდან მიყვანილი 12-კაციანი ჯგუფით დააკომპლექტა: "ამჟამად კი "ფორტერას" კომპანიის წარმომადგენელი ავთანდილო ბერიძე იმით იმართლებს თავს, რომ ჩვენი და, ნაწილობრივ, მათი შეჩერებული კანდიდატები იმ სიტუაციაში ვერ უდებოდნენ, რომლებიც მათ სურდათ. მაგრამ, თუ ასე იყო საქმე, კომპანიის ხელმძღვანელმა რატომ არ გამოავლენა ოფიციალური დოკუმენტაცია, რა კრიტერიუმებს უნდა პასუხობდეს მუშა? "იმიტომ, რომ ეს ყველაფერი ქართველების მხარეა და მოსახლეობა და არა ჩინელებისგან", - აცხადებს მებრძოლები.

"ფორტერა ინსტერ ჯორჯისა" ხელმძღვანელობის მიმართ უკმაყოფილებას გამოთქამენ რაიონის დეპუტატი ბუჟან გონაშვილი და გამგებელი ვაჟა ქადაგიძე. ისინი ამბობენ, რომ მამულეიშვილი მათთან შეხვედრას ყოველთვის გაურბის: **"წინააღმდეგ, რაც "ფორტერას" ახალი კომპანიის ჰყავს. ბატონი ზაზა ჩინელ კომპანიის რაიონის ისე უკმაყოფილოდ შემოიჭრა და ნაყოფიანი ხომღვ, რომ ვერც ვიკებთ. ამ რამდენიმე დღის წინ შემთხვევით შეხვედრი ერთმანეთს"**, - ამბობს დედოფლისწყაროს გამგებელი.

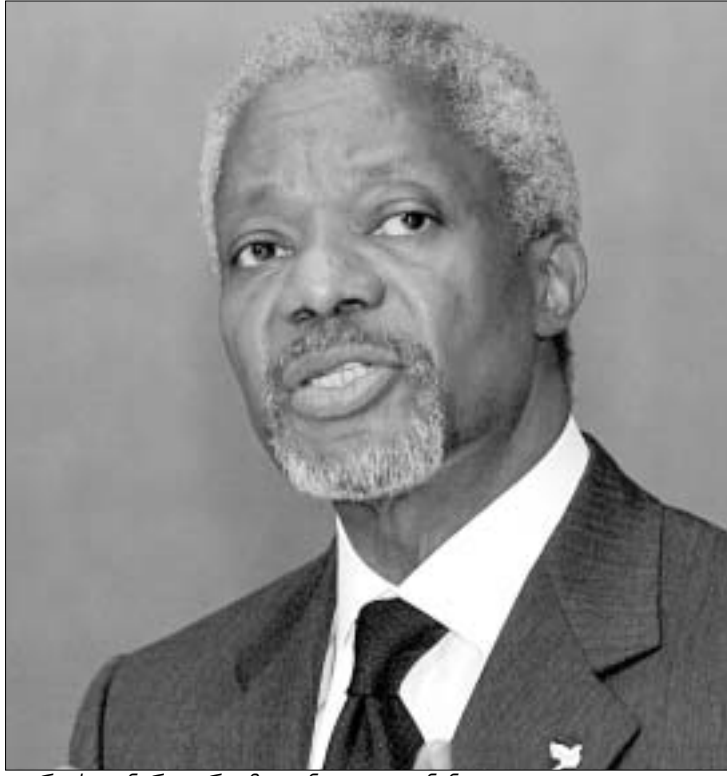
რაიონის მოსახლეობა "ფორტერას" ხელმძღვანელთან უკუ-დაშორების თანამს არ აპირებს. როგორც ისინი აცხადებენ, მათ უკვე მინიმუმ რამდენიმე ადამიანი "1999 წელსაც გავიარეთ ასეთი წინააღმდეგობა. ამჟამად კი ამის მოსმენა აღარ ვაპირებთ. როცა ბურღავს დაიწყებენ, ჩვენ ხელს შეუშლით. გარდა ამისა, ტარიბანში საპროტესტო აქციებსაც ვაპირებთ. ყოველთვის სინდისი "ფორტერას" ხელმძღვანელს, მისი თავისუფალი საქციელი უკვე ყველა ყველს ამოგავიდა. ვადაც ვაპირებთ რომ არ მოვიყვანო სხვა რაიონებიდან "ლაფხაზე" სამუშაოდ, ჩვენ ვერ გავაყვებთ ის საქმეს! ასე იმტომ ხდება, რომ მამულეიშვილი გარიგებებით ასაქმებს ხალხს", - ამბობს დედოფლისწყაროელი ინდიანა გოგოლაშვილი.

"ფორტერას" როგორც მოსახლეობის, ისე რაიონის საგადასახადი სამსახურის ვალეც ვართობენ. უწყვეტს უფროსის, გელა მარტოვას კანდიდატების მინიმუმ, კომპანია 1 მლ. 400 ლარი მართობს: **"ეს ის თანხაა, რომელითაც სიცოცხლე ვადასახავთ, ანუ უნსინტერესების დაგადასახება და დაწარმოებთ"**, - აცხადებს გველუშკვილი.

ამჟამად დედოფლისწყაროში ექვთიმის მშენებლობა მიმდინარეობს. სამშენებლო მასალის და სხვადასხვა საშუალების ჩასატარებლად, რაიონის 15 ტონა საწვავი ესატაროვდება. "ფორტერას" ხელმძღვანელობამ ამ დახმარებაზეც უარი თქვა. მოწყვდება კი სავარჯის რაიონში გაიღო.

გამომცემელი რუსეთი 2 პრესტი. მისამართი რედაქტორი მამუკა ფარუაშვილი. პაბტა ემბლაზე (მხარეთელი რედაქტორი), ვახტანგ ნადირაძე (გამომცემი რედაქტორი), ირაკლი ლევია (პასუხისმგებელი რედაქტორი). დამატებები: დედაქალაქი - დავით მაღალიძე, ხელახალი რედაქტორი - მალხაზ ხარბელი, სამყარო - ქეთევან სადღობლაშვილი, სამართალი - ნიკოლოზ ბრეგვა, სტალი - ბიძინა მაყაშვილი, მედიცინა - ზაზა ფარუაშვილი, ბუნება - გიორგი კალაშნიკი, ცხოველთა - ვალერი უნიკოპოლი, ფოტო: ბესი გულგოსოვი (მენეჯერი). დიზაინი: გიორგი ხმაღვაძე. კომპიუტერული ტექსტი: თამაზ ჩხივი (მენეჯერი), მათა ყიასაშვილი, დედო ნიქარშივილი, ბესი ბალაჯიშვილი, დავით გვეგეჭკორი, დიმიტრი მაღლატაშვილი, ირაკლი ბილაშვილი, თენგიზ ქორია, პაბტა ქორიძე. სტილი: ნანა ჯიხომიძე, ნინო სვანიძე, თამარ კვახანტირაძე, ხათუნა გიგოშილი, ძიძია მწვანე, ლია თოფურია. რეკლამა - ზურაბ ჯაფარიძე.

კოფი ანანს უსაფრთხოების სისტემის რეორგანიზაცია სურს

გაეროს გენერალური მდივანი კოფი ანანი.

პირველი გარდაცვალება

მექანიზმის მონახვა, რათა ურაც-ში გაეროს ლეგიტიმურობა გაიზარდოს. ანანმა სპარსეთის ყურის სახელმწიფოების საერთო გულგატეხილობაზე მიანიშნა, რაც ომის დაწყებამდე მათი უძლურების ნარმოჩენამ გამოიწვია.

გენერალური მდივანი აპირებს, რომ მომავალ კვირაში, გენერალური ასამბლეის სხდომის გამართვამდე, საკუთარი ხედვა

რუსეთი დასავლეთში სადაზვერვო საქმიანობას აჯართობს

როგორც "Jane's Intelligence Digest"-ისათვის კარგად ინფორმირებული წყაროებიდან გახდა ცნობილი, რუსეთი ევროპასა და ჩრდილოეთ ამერიკაში თავის სადაზვერვო საქმიანობას აფართოვებს. ეს ცნობა რუსეთის ფედერალური სადაზვერვო სამსახურის მაღალი თანამდებობის პირმაც დაადასტურა.

ამავე წყაროების ცნობით, რუსეთის საგარეო დაზვერვის სამსახურმა პრეზიდენტ ვლადიმირ პუტინისაგან უშუალო ბრძანება მიიღო, რომ სადაზვერვო ინფორმაციის მოპოვება გააქტიურონ.

საზღვარგარეთ მცხოვრები რუსების გადამობრებისას, რუსული სადაზვერვო სამსახურები ხშირად იძულებას მიმართავენ. ემიგრანტ რუსებს ემუქრებიან, რომ მათ წინააღმდეგ რუსეთში საქმეს "შეკრავენ" და ოფიციალურ ბრალდებას წაუყენებენ, თითქოს, მათ რუსეთის დატოვებამდე მძიმე დანაშაული ჩადიდნენ.

"Google" ხუთი წლის გახდა

"Google" ინტერნეტ-გიგანტია, რომელსაც ყოველდღიურად მილიონობით ადამიანი 80-ზე მეტ ენაზე ინფორმაციის მოსაძებნად იყენებს.

საძიებო სამსახური პირველად გარაუბო იყო განლაგებული და მუშაობა 1998 წლის 7 სექტემბერს დაიწყო. ამ პროექტის დასაწყისში 1 მილიონი ამერიკული დოლარის მოძიება გახდა საჭირო, რომელიც ინვესტირებმა, ოჯახის წევრებმა და მეგობრებმა გაიღეს. მაშინ კომპანიაში მხოლოდ ოთხი კაცი მუშაობდა და ყოველდღიურად მხოლოდ 10 000 შეკვეთას ასრულებდა.

ამჟამად "Google"-ს 200 მილიონი

ბუნებრივი აირის მიწოდება დედაქალაქის ყველა უბანს უზრუნველყავდა

"თბილგაზის" მიერ "იტერასადმი" არსებული დავალიანების გამო ბუნებრივი აირის მიწოდება კვირას დედაქალაქის ყველა უბანს შეუწყდა. გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის დირექტორის ირაკლი კობიიას ცნობით, "იტერას" "თბილგაზისათვის" ბუნებრივი აირის მიწოდება ჯერ კიდევ პირველი სექტემბერიდან პოინდა შეწყვეტილი, თუმცა ამ დრომდე გაზის ტრანსპორტირების კომპანია დედაქალაქის გაზით მომარტობდა. საკუთარი რეზერვების გარეშე ახერხებდა და ყოველდღიურად 180 ათას კუბურ მეტრს ბუნებრივი აირს აწვდიდა. "შაბათისთვის ყველა ეს რესურსი ამოიწურა და სომხეთის მიმართულებით გაზის ტრანზიტი რომ არ შეფერხებულიყო, კომპანია იძულებული გახდა, თბილისისათვის გაზის მიწოდება მოლიანად შეწყვიტა," - თქვა კობიიამ.

"იტერასადმი" ივლის-აგვისტოს თვეში მოხმარებული გაზის საფასური 708 ათას აშშ დოლარს

ისრაელი და პალესტინა სისხლისღვრის მოლოდინში

შაბათს პალესტინის პრემიერ-მინისტრის მაჰმუდ აბასის პოსტიდან გადადგომამ საერთაშორისო თანამეგობრობის სერიოზული შეშფოთება გამოიწვია. საქმე ის არის, რომ ის ერთდერო პიროვნებად განიხილებოდა, რომელთანაც მოლაპარაკება იყო შესაძლებელი. მაჰმუდ აბასზევე ამყარებდნენ "საგზაო რუკად" წოდებული სამშვიდობო გეგმის განხორციელების იმედებს. ისრაელ-პალესტინის ურთიერთობები ახლა უკვე ბურუსითაა მოცული. უფრო მეტიც, ახლო აღმოსავლეთი, ისე როგორც არასდროს, სისხლისღვრის ესკალაციის რეალური საფრთხის წინაშე დგას. სისხლისღვრა კი უკვე დაწყებულია. გუშინ ისრაელმა "ჰამასის" ლეგიონარულ სულიერ ლიდერზე შეიხ აჰმედ იასინზე სარაკეტო დარტყმა განახორციელა. "ჰამასი" შურისძიებით იმუქრება.

ლევან ღირსიაშვილი

მაჰმუდ აბასი, იგივე აბუ მაზენი გადადგომით ჯერ კიდევ პარასკევს დაიმუქრა, თუკი ისინი არ არაფატი ძალაუფლების ნაწილს მას არ გადასცემდა. ამ უკანასკნელმა მის კონკურენტად აღიარებული პრემიერ-მინისტრის მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე უარი განაცხადა. აბასმა მუქარა შეასრულა და თანამდებობიდან გადადგომის შესახებ არაფატი უნაბატაკა, რომელმაც უყოყმანოდ დააკმაყოფილა მისი თხოვნა.

აბასი თავის მოვალეობას რამდენიმე კვირის განმავლობაში მაინც შეასრულებს, ვიდრე ისინი არაფატი პარლამენტს მთავრობის ახალ ხელმძღვანელს არ წარუდგენს.

ისრაელის ხელისუფლებამ, რომელიც მოლაპარაკებების მაგივრად მხოლოდ მაჰმუდ აბასთან ვადგებდა, პირდაპირ განაცხადა, რომ ყურადღებით მიადევნებს თვალყურს პალესტინის ხელისუფლებაში მიმდინარე პროცესების განვითარებაზე, თუმცა არავითარ შემთხვევაში არ დაუშვებს იმას, რომ პალესტინის ავტონომიაზე ერთპიროვნული კონტროლი კვლავ არაფატი ხელში გადავიდეს.

აბასის გადადგომაზე კომენტარი სამშვიდობო გეგმის ინიციატორმა აშშ-ს ადმინისტრაციამაც გააკეთა. შაბათს გავრცელებულ ოფიციალურ განცხადებაში ნათქვამია: აშშ ყურადღებით აკვირდება მოვლენების

განვითარებას და გამოთქვამს იმედს, რომ "პალესტინის საკანონმდებლო ორგანო გააგრძელებს პრემიერ-მინისტრისათვის დამატებით უფლებამოსილების გადაცემის განხილვას, რაც ტერიორიულად ბრძოლას და პალესტინელთა ცხოვრების გაუმჯობესებას ხელს შეუწყობს." განცხადებაში ასევე აღნიშნულია, რომ პრემიერ-მინისტრის პოსტის შექმნა პალესტინის ავტონომიის განვითარების გზაზე, უდავოდ, წინ გადადგმულ ნაბიჯს წარმოადგენდა. თეთრი სახლი "ამ კრიტიკულ მომენტში მხარეებს მოუწოდებს, თავიანთი მოქმედების შედეგად ყურადღებით შეაფასონ." გამოცხადებულ ცალსახად განაცხადს, რომ ის კვლავ მხარს უჭერს ახლო აღმოსავლეთის კონფლიქტის დარეგულირების სამშვიდობო გეგმას - "საგზაო რუკას."

მიუხედავად ამისა, ახლო აღმოსავლეთში მდგომარეობა უკიდურესად დაძაბულია. თეთრი სახლის ოფიციალურ განცხადებას ჯერჯერობით შედეგი არ მოჰყოლია.

მაჰმუდ აბასის გადადგომიდან მოკლე ხანში ისრაელის სამხედრო თვითმფრინვებმა სარაკეტო დარტყმა განახორციელა შენობაზე, რომელიც "ჰამასის" სულიერი ლიდერი შეიხ აჰმედ იასინი იმყოფებოდა. ყველას გასაკვირად, იასინი ამ თავდასხმას სასწრაფოდ გადაურჩა, ის ცველებულ ოფიციალურ განცხადებაში ნათქვამია: აშშ ყურადღებით აკვირდება მოვლენების

ისრაელის სამხედრო წარმომადგენელთა განცხადებით, მათ

შეიხ აჰმედ იასინი თავდასხმის შემდეგ.

გააჩნდათ უტყუარი სადაზვერვო ინფორმაცია, რომ ქალაქ ლაიხ აჰმედ იასინი და "ჰამასის" სხვა ლიდერები იმყოფებოდნენ და ისრაელის ტერიტორიაზე ტერაქტების განხორციელების გეგმებს განიხილავდნენ. მათი ლიკვიდაციის მიზნით ისრაელის ტერიტორიიდან "F-16" ტიპის ავიაციამ დატოვებელი აფრინდა. მისი მოახლოების სულისჩამოგმელი ლიდერები განადგურდებიან ყველგან, სადაც კი მათ ისრაელის სპეცსამსახურები აღმოაჩენენ. "ჩვენ მათ ამოსუნთქვის საშუალებას არ მივცემთ. ჩვენ მათზე ნადირობას გავაგრძელებთ, ვადგანაც მათ მხოლოდ ერთი მიზანი აქვთ: ისრაელის განადგურება," - განაცხადა არიელ შარონმა.

ისრაელის მთავრობამ სიტყვას საქმეც მიაყოლა. მართალია, "ჰამასის" ლიდერი სიკვდილს ეკარავს, მაგრამ ისრაელის მუქარა ამით არ დასრულდება. იასინზე თავდასხმა ნებისმიერ მომენტში შეიძლება წარმატებით დასრულდეს. მით უმეტეს, რომ ისრაელის სპეცსამსახურები და ტერიტორიაზე ტერაქტების სერიას ამზადებენ. ისრაელის სპეცსამსახურებსა და არმიას ამოცანა უდგინდათ საზოგადოებრივად ცხელი საკითხის დასაწყობად მოხდა. ისრაელის მთავრობამ სიტყვას საქმეც მიაყოლა. მართალია, აჰმედ იასინი დაიშრება, რომ ისრაელს ამ თავმებობას ძვირადღირებულად მიიჩნევა. ისრაელის მთავრობის წარმომადგენელთა განცხადებით, მათ განაჩინათ ინფორმაციის მიწოდება, რომ "ჰამასი" და "ისლამური ჯიჰადი" ისრაელის ტერიტორიაზე ტერაქტების სერიას ამზადებენ. ისრაელის სპეცსამსახურებსა და არმიას ამოცანა უდგინდათ საზოგადოებრივად ცხელი საკითხის დასაწყობად მოხდა.

როგორც ჩანს, ისრაელი უკან დახევას არ აპირებს. გუშინ პრემიერ-მინისტრმა არიელ შარონმა განაცხადა, რომ "ჰამასის" ყველა ლიდერს მისმა მთავრობამ სასიკვდილო განაჩენი გამოუტანა. მან ხაზგასმით აღნიშნა, რომ ტერიტორიის სულისჩამოგმელი ლიდერები განადგურდებიან ყველგან, სადაც კი მათ ისრაელის სპეცსამსახურები აღმოაჩენენ. "ჩვენ მათ ამოსუნთქვის საშუალებას არ მივცემთ. ჩვენ მათზე ნადირობას გავაგრძელებთ, ვადგანაც მათ მხოლოდ ერთი მიზანი აქვთ: ისრაელის განადგურება," - განაცხადა არიელ შარონმა.

ისრაელის მთავრობამ სიტყვას საქმეც მიაყოლა. მართალია, აჰმედ იასინი დაიშრება, რომ ისრაელს ამ თავმებობას ძვირადღირებულად მიიჩნევა. ისრაელის მთავრობის წარმომადგენელთა განცხადებით, მათ განაჩინათ ინფორმაციის მიწოდება, რომ "ჰამასი" და "ისლამური ჯიჰადი" ისრაელის ტერიტორიაზე ტერაქტების სერიას ამზადებენ. ისრაელის სპეცსამსახურებსა და არმიას ამოცანა უდგინდათ საზოგადოებრივად ცხელი საკითხის დასაწყობად მოხდა.

გადაწყვეტილების სისრულეში მოყვანას შეუდგა. ეს ნაბიჯი კი იმით არის განპირობებული, რომ თელ-ავივი "ჰამასის" შურისძიების მოლოდინშია. ისრაელის ჯარები თავმოყრილია შენობაში, ჯენინას და ჰებრონის რაიონებში. მთლიანად ბლოკირებულია იუდეის, სამარიის და ლაზას ტერიტორიები. ისრაელის არმია საბრძოლო მზადყოფნაში მოყვანილი იერუსალიმშიც, სადაც ტერაქტების განხორციელების ალბათობა საკმაოდ მაღალია.

ამდენად, შეიძლება თამამად ითქვას, რომ ახლო აღმოსავლეთში ვითარების საგრძობრივ დაძაბვა და სისხლისღვრის ესკალაციის საშიშროება მაჰმუდ აბასის გადადგომამ გამოიწვია. პალესტინის ადმინისტრაციამ უკვე აღარ იკარებს პიროვნებას, რომელსაც ისრაელის ხელისუფლება და ვაშინგტონი ენდობა. შესაბამისად, მხარეებს შორს ურთიერთობას ამიერიდან მხოლოდ იარაღი გადაწყვეტს, ვიდრე პოლიტიკური ვაკუუმი არ შეივსება. ეს კი როდის მოხდება, არავინ იცის. ამიერიდან, ისრაელი - ტერაქტების, ხოლო პალესტინა - სადამსჯელო აქციების მოლოდინით ცხოვრობს.

რუსეთი საქართველოს უმსხვილეს სავაჭრო პარტნიორად რჩება

ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების თვალსაზრისით, სატრანსპორტის სახელმწიფო დეპარტამენტის მიერ ჩატარებული გამოკვლევის შედეგად დადგინდა, რომ რუსეთის ფედერაცია საქართველოსათვის მთავარი სავაჭრო-ეკონომიკური პარტნიორია.

2003 წლის 6 თვის მონაცემებით, ამ ქვეყნებს შორის საქონელბრუნვამ 101,8 მილიონი დოლარი შეადგინა, რაც 2002 წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით 7,7 პროცენტით მეტია. ამის მიუხედავად, როგორც სტატისტიკის დეპარტამენტმა განაცხადა, ქვეყნის შიდა ბაზარზე რუსეთის ხილი, მარმარილო მთავარი მთავარი სავაჭრო-ეკონომიკური პარტნიორია.

საქართველოს მსხვილი ეკონომიკური პარტნიორი ქვეყნების ათეულში რუსეთის შემდეგ ადგილები ასე ნაწილდება: დიდი ბრიტანეთი — 80,7 მილიონი დოლარი, თურქეთი — 74,96 მილიონი დოლარი, აზერბაიჯანი — 48,4 მილიონი დოლარი, უკრაინა — 40,5 მილიონი დოლარი, გერმანია — 34,6 მილიონი დოლარი. მათ მოსდევს საფრანგეთი, სომხეთი, შვეიცარია და ნიდერლანდები, რომელთა საქონელბრუნვა 17-დან 25 მილიონ დოლარამდე მერყეობს.

აღსანიშნავია, რომ რუსეთის ფედერაცია ამ სიაში მარშანაც ლიდერობდა, ხოლო მეორე ადგილს თურქეთი იკავებდა. ინვესტიციების მონაცემებით, საქართველოს სავაჭრო-ეკონომიკურ ურთიერთობებში უარყოფითი ბალანსი 80-მდე პარტნიორ სახელმწიფოსთან შექმნა და მთლიანად 301,4 მილიონი დოლარი შეადგინა, ხოლო დღეს-ს დღის რუსეთის სავაჭრო ბალანსის დეფიციტზე 32,5 პროცენტი მოდის.

მედია-ნოუსი

ორი სიტყვით

გუშინ ტიფანში, დაახლოებით, 4000 ადამიანი გამოვიდა და ჩინეთთან გაერთიანების დაუჭირა მხარი. წინა დღით კი ტიფანის ქუჩებში 50 000 მოქალაქემ კუნძულის ოფიციალური სახელის - ჩინეთის რესპუბლიკის შეცვლა მოითხოვა. მათი მტკიცებით, თუ კუნძულს ოფიციალურ დოკუმენტში ტიფანად მოიხსენიებენ, მაშინ ეს საერთაშორისო თანამეგობრობის აღიარების მოპოვების შესაძლებლობას გაზრდის. 1949 წელს ჩინეთში მათი დედასა და კომუნისტური პარტიის გამარჯვების შემდეგ, ტიფანი პეკინს ლარ ემორჩილება.

Advertisement for SCP (South Caucasus Pipeline) project. Includes logos for btc and SCP, and text in Georgian regarding the pipeline's development and financing.

"საოქსიონო ბონუსი"-ს 6 სექტემბრის №24 ბათონების სერიის

Table with 24 columns and 1000 rows of numerical data, representing lottery results for the 'საოქსიონო ბონუსი' series.

Table with multiple columns containing numerical data, likely a tax or financial ledger. Columns include numerical values and categorical labels.

გარეთის მხარის მფლობელებს, რომლებიც მოიპოვებენ სტუდიაში დასწრების უფლებას გადაეცემათ 100 კოეფიციენტის შესაბამისი სამსახურო ვიზები

სტუდიაში დასწრების უფლება მოიპოვებენ მფლობელებს გარეთიდან

Table with 2 columns: Name/ID and Amount. Lists individuals and their corresponding values.

გათამაშების მიმდინარეობა

Table with multiple columns and rows showing game results. Columns include player names and scores.

გათამაშებელი ნომრები

Table with 2 columns: Lot number and Amount. Lists lottery numbers and their values.

ალაქ ქუთაისში შეიქმნა თავისუფალი ბარათები და ასევე განაღდოთ მოგზაობა უფასო რეისებრებით: ქ. ქუთაისი, მარათის ქ. N1

სატელევიზიო ტრეტალიზატორის "საქჯაგო ტრეტალიზატორი" გათამაშების წესები
გათამაშებელმა განმარტებულ სახელმწიფო კომპანია "რუსთაველი-2"-ის პირდაპირ თეატრული კონცერტების 22 საათზე...

ჯეკპოტის გათამაშების წესი

Table with 4 columns: Prize category, Amount, Odds, and Probability. Details the rules and odds for the jackpot game.

დღი დგონოვობა

წყალში დახარჯული თუ წყალში გადაყრილი ათასები

თეთრიწყაროს რაიონში სას-
მელი წყლის პრობლემა რაიონ-
ულ ცენტრსაც აქვს და სოფლე-
ბსაც. თეთრიწყაროში მოსახ-
ლეობას წყალი გრაფიკით მიე-
წოდება და შესაძლოა, მალე ის-
იც აღარ ჰქონდეთ, რადგან სის-
ტემა თითქმის ამორტიზირებუ-
ლია. თეთრიწყაროს გამგებლის

ვახტანგ ზანგურაშვილის გან-
ცხადებით, თეთრიწყაროსა და
ამ რაიონის სხვა სოფლებში რა-
მდენიმე წლის წინათ ჩატარდა
დიდი სამუშაოები წყალმომარა-
გების გასაუმჯობესებლად. საკ-
მაოდ დიდი თანხებიც დაიხარ-
ჯა, მაგრამ...

"სოციალური ინვესტიციებ-
ის ფონდმა" თეთრიწყაროს წყა-
ლსადენების პროექტისათვის
დიდი თანხები გადაურიცხა რა-
იონს. გამგებელ ზანგურაშვილს
ზუსტად აღარ ახსოვს, რა თან-
ხები მიიღეს მათ "სიფ"-ისაგან,
დაახლოებით 800 ათასი ლარი
იყო, განუცხადა მან "24 სა-
ათს" სატელეფონო საუბრისას.
"24 საათთან" პირისპირ შესახ-
ვედრად ზანგურაშვილმა ვერ
მოიცალა, რადგან "დიდგორობ-
ის" ორგანიზაციული საკითხებ-
ით იყო დაკავებული, შესაბამის-
ად, პასუხგაუცემელი დარჩა
უამრავი კითხვა, რომელიც მის
რაიონში მცხოვრებლებს წყალ-
თან დაკავშირებით აწუხებთ.

"24 საათის" ინფორმაციით,
"სიფ"-მა წყალმომარაგების გა-
საუმჯობესებლად თეთრიწყარო-
ს რაიონს შემდეგი თანხები გა-
მოუყო:

- სოფელი გოლთეთი - 63 897,16 ლარი
- სოფელი ჯორჯიაშვილი - 147 705,48 ლარი
- სოფელი ხაიში - 97 955,4 ლა-
რი
- დაბა მანგლისი - 65 299,84
ლარი
- თეთრიწყარო - 152 827,69
ლარი
- ეს თანხები მთლიანად მიი-

ლო და აითვისა
თეთრიწყაროს
რაიონმა, რამდენ-
ად ეფექტურად,
ამას ჩვენი რეპორ-
ტაჟიდან შეიტყ-
ობთ.

ხაიში - "ეს წყალი შვილებს გვინამლავს"...

სოფელ ხაიშიში
ეკოლოგიური მიგ-
რანტები 13 წელია
ცხოვრობენ. ათი
წლის მანძილზე
მთელ სოფელს
ერთი წყარო ჰქონ-
და, ცოტა ხნის წი-
ნათ ახალი წყალი
გამოუყვანეს.

ხაიშიში ჩასუ-
ლებმა ეზოში კაცი
ვერ დავლანდეთ
და იქვე გზის პირ-
ას მდგომ ერთად-
ერთ ჯიხურს მივა-
დექით, სადაც ორი
ქალი და ერთი მა-
მაკაცი მზუზე იხ-
რუკებოდა. დამხვ-
დურებმა დიდი
ხნის ნაცნობები-
ვით მიგვიღეს და
მაშინვე შემოგვიჩვენეს, ამ სო-
ფელში რა ცხოვრებაზეა ლაპა-
რაკი, წყალს ვერ დალევს კა-
ციო.

- ნუთუ წყალი არ გამოუყ- ვანეს სოფელს?

- კი, გააკეთეს დასალევი
წყალი, მაგრამ რალაც კოლინ-
დენის ჩხირია შიგო, რა ვიცი. ას-
ჯერ, მილიონჯერ ნაიღეს შესა-
მონებლად და მაინც ვერ დად-
გინდა საბოლოოდ, რა სჭირს ამ
წყალს.

- ვერ სვამთ ამ წყალს?

- ვსვამთ მაინც, აბა, რა
ვქნათ. ვისაც საშუალება აქვს,
მანქანით სხვა ადგილიდან მო-
აქვს წყალი. წყალი შარშან გაა-

კეთეს, შევარდნაძე ესწრებოდა
ამის გახსნას, მაგრამ რად გინ-
და, უფარგისი წყალი გამოდგა.
70 ათასი გადაიხადეს ამის გაკე-
თებაში და უფარგისი წყალია.
გვაგვიყენებ ხალხს, ვითომ ანა-
ლიზს გააკეთებენ და იტყვიან
კარგიაო.

- თქვენ რატომღა ამბობთ, ცუდიაო?

- ხალხი ინამლება, ბავშვები
ინამლებიან. პირადად ჩემი მეუ-
ღლე მაგ წყალს დალევს და
კვდება კუჭის ტკივილით. ეხლა
გუდარეხის წყალი მოიტანა ორი
კვირაა და აღარ სტკივა.

საუბარში მეორე ქალი ერთ-
ვება:

- სანამ ამ წყალს გამოიყვან-

დნენ, სხვა წყალი
გვექონდა. ის კარგი
იყო, მაგრამ მარ-
ტო ერთგან მოდი-
ოდა და ვერ ყოფ-
ნიდა სოფელს. ახ-
ლა ცხრა ადგილზე
მოდის, მაგრამ უვ-
არგისია.

- მუდმივად მოდის თუ გრაფი- კით?

- გამოშვები-
თაა, იქ ცისტერნა
დადგეს, რომელს-
აც შიგნით ჟანგი
ჰქონდა. კრასკა წა-
უსვებს, გემისაო
ვითომ, მაგრამ ჟა-
ნგი მაინც იმდენია
ახლა შიგ, რომ
სულ წითელია წყა-
ლი და იმას სვამს
მთელი სოფელი.

- ვისი თანხე- ბით გაკეთდა წყა- ლი, იცით?

- რისი ფული
არ გამოიყო აქ, მა-
გრამ ჩვენამდე არ-
აფერი მოსულა, რა
ვიცი. აგერ, იმ შე-
ნობას ხედავთ ნა-
ბოსლარს რომ
ჰგავს, ეგ ჩვენი სკოლაა. ბავშვე-
ბი სოფელში ბევრი არიან, მაგრ-
ამ სკოლაში რომ წავიდნენ, მერ-
ხები არ იყო, რომ დამსხდარიყ-
ვენ. 13 წლის წინათ სკოლაში
ყველაფერი გვექონდა, ახლა არ-
აფერი აღარ არის.

- ეს სოფელი არის უპატრო-
ნო, არავინ არის მიმხედი. 120
ოჯახი ცხოვრობს. სახლები უფ-
რო მეტზეა აშენებული, მაგრამ
ცხოვრების პირობები არ არის
და ხალხი არ მოდის.

- ნუთუ სოფელში ყველას ასე უჭირს?

- 120-დან ათი ოჯახი კარგ-
ად ცხოვრობს, დანარჩენები ვი-
ხოცებით. მე მაგალითად, სკო-

ლაში დამლაგებლადაც ვმუშა-
ობ, 9 ლარი მაქვს ხელფასი და 2
წელია არ ამიღია, - ამბობს "ბუ-
ტკის" გამყიდველი.

ახალგაზრდა ფეხმძიმე ქა-
ლი, რომელიც თურმე მეხუთე
ბავშვს ელოდება ამბობს:

- გუშინ ჩემი მეზობლის ბავ-
ში გახდა ამ წყლით ცუდად.
არა აქვთ საშუალება, წავიდნენ
და სხვა წყალი მოიტანონ...

- აადულეთ მაინც...

- გვითხრეს, აადულეთო, მა-
გრამ, რომ ადულდება, რალაც
თეთრი ხდება და ფერფლივით
მსხვილ ნალექს იკეთებს. დილ-
ით აღებული წყალი სალამოსთე-
ის მუავდება, საშინელი გემო ექ-
ლევა. ერთ დღეს რომ დატოვო,
მეორე დღეს სუნინანი და მუავება.

- ჟურნალისტებს ყველაფე-
რი ხომ გაინტერესებთ, - გვეკი-
თება მუახნის ქალი და პასუხს
არ ელოდება, - აი, იქ ბაქო-ჯეი-
ჰანი გადის. სოფელში ყალბი სა-
ბუთები გააკეთეს და ათასები
აიღეს, გაჭირვებულ ხალხს კი
არაფერი შეხვდა.

- ძაან უჭირს ამ სოფელს, ძა-
ან, - ძლივს ხმა ამოიღო "ბუტკი-
ის" ჩრდილში ჩუმად მჯდომმა
კაცმა.

- ასეთ დღეში რომ ხართ, მალე არჩვენები იქნება და ვის მისცემთ ხმას, როგორი მაჟო- რიტარი გინდათ გყავდეთ?

- ჩვენი მაჟორიტარი ბეჟუაშ-
ვილია, ხომ იცით? რალაც-რა-
ლაცეებს კი გვიკეთებს, მაგრამ...

- იმას მივცემთ ხმას, ვინც
სოფელს მოხედავს და ცოტა
ფეხზე დააყენებს. თორემ ერ-
თიანად დაგწერთ განცხადებას
და წავალთ აქედან, აქ ცხოვრე-
ბა არ შეიძლება, - ასეთი დანა-
ბარებით გამოგვისტუმრეს ხაი-
შელებმა.

**P.S. შეგახსენებთ, რომ სოფ-
ელ ხაიშის წყალმომარაგებისა-
თვის "სიფ"-მა 97 955,4 ლარი
მისცა თეთრიწყაროს რაიონს.**

"ძლევანი საკვირველი"

ჯაბა საგუნი

დიდგორის ბრძოლას გამორჩეული ადგილი უკავია საქართველოს ისტორიაში. ეს გამარჯვება დამოუკიდებლობისათვის და თავისუფლებისათვის ბრძოლის, ერთიანობის, ქვეყნისათვის თავდადების სიმბოლოა. იმავდროულად, დიდგორი ქართული სამხედრო წარმატებების ნიშანსაცაა.

არ იქნებოდა დიდგორი, რომ არა დავით IV აღმაშენებლის 32 წლიანი მოღვაწეობა. არ ექნებოდა საქართველოს "ოქროს ხანა," დიდგორზე ბრწყინვალე გამარჯვება რომ არ მოგვეპოვებინა.

მსოფლიოს ნებისმიერი ერი ამაცობს თავისი სამხედრო წარმატებებით. ხშირად დიდი პომპეზურობით აღნიშნავენ ამ დღეს. ბუნებრივია, ქართველებსაც გვმართებს მოვეფრთხილდეთ ჩვენს ისტორიულ მემკვიდრეებს და სათანადო პატივი მივავით სამშობლოსათვის თავდადებულ გმირებს.

1121 წლის 12 აგვისტოს დიდგორის ველზე მდგარ ქართველ მეომრებს გათვითცნობიერებული ჰქონდა, რომ ეს დღე მათი სამშობლოსათვის, მათი ოჯახებისათვის გადამწყვეტი შეიძლება გამხდარიყო. ერი და ბერი საგანგებოდ ემზადებოდა. სამეფო კარი ჯარს საბრძოლველად რაზმავდა. ეკლესიებში ქართველთა გამარჯვებისათვის ლოცვას აღავლენდნენ. სამწუხაროდ, წერილობით წყაროებს არ დაუცავს ზუსტი ცნობები თუ როგორ ემზადებოდა ქართველობა დიდგორის ბრძოლისათვის, ეს ამბები სამუდამოდ ჩაიკარგა ისტორიის ქარტეხილებში. რამდენ უძილო ღამეს გაატარებდა დავით აღმაშენებელი ბრძოლის საბოლოო გეგმის შემუშავებისას. მტერი საკმაოდ გამოცდილი იყო და ამიტომაც ყოველივე გათვლილი, დათვლილი უნდა ყოფილიყო.

მუსლიმთა კოალიციური ლაშქარი ნელ-ნელა მოიწვედა საქართველოს სიღრმისაკენ. მტერი

დიდ იმედს ამყარებდა ამ ლაშქრობაზე. ერთხელ და სამუდამოდ "ჭკუა უნდა ესწავლებინათ" ქართველთათვის, რომლებმაც არა მარტო შეაფინოვეს თურქ-სელჩუკები, არამედ ამიერკავკასიაში პირველობისათვის დაიწყეს ბრძოლა. 1120-1121 წლები ქართველთათვის იყო მეტად წარმატებული. დავით აღმაშენებელმა რამდენიმე დიდ გამარჯვებას მიაღწია თურქ-სელჩუკებთან ბრძოლაში. 1120 წლის 14 თებერვალს ქართველებმა ბოტორასთან დაამარცხეს თურქები. მალე ქალაქი ყაბალაც აიღეს და შირვანიდან განდევნეს მტერი. იმავე წლის ნოემბერში დავითმა აშორნიასთან სასტიკად დაამარცხა სელჩუკები. ქართველთა ეს წარმატება 1121 წელსაც გაგრძელდა. ამიერკავკასიაში ქართველთა სამხედრო უპირატესობა ამკარა იყო. ამით შემოთებულმა განძელ-თბილელ-დმანელმა ვაჭრებმა და ადგილობრივმა მუსლიმმა მმართველებმა სპარსეთის სულთანს საქართველოს წინააღმდეგ ბრძოლაში დახმარება სთხოვეს. სულთანმა მაჰმუდ მუჰამედის ძემ მთელ მუსულმანურ სამყაროს მიმართა თხოვნით დიდი კოალიციური ლაშქარი შეეკრიბათ ქართველთა წინააღმდეგ. სულთანის ამ თხოვნას ბევრი გამოეხმაურა. უმოკლეს ხანში შეიკრიბა 300-400 ათასიანი არმია. მას მაჰმუდ მუჰამედის ძემ სარდლად ნეჯმ ად-დინ ილლაზი უთავა. ამ დროისათვის ილლაზის სახელი დიდების შარავანდედით იყო მოსილი. იგი ფლობდა ბაღდადის, მარდინისა და ალექსანდრიის ციხე-ქალაქებს. ილლაზმა განსაკუთრებით გამოიჩინა თავი ევროპელ რაინდებთან ბრძოლაში. 1119

წელს მან მდ. ორონტის ნაპირებთან ე.წ. "სისხლიან ველზე" სასტიკი დამარცხება აგემა ჯვაროსნებს. ამ გამარჯვების გამო ილლაზს "ნეჯმ ად-დინი" - "სარწმუნოების ვარსკვლავი" უწოდეს.

ნეჯმ ად-დინ ილლაზთან ერთად ლაშქრობაში მონაწილეობდნენ ემირი დუბაის იბნ-სადაყა, თორღულ მოჰამედის ძე, თულან არსლან კუზიანი, განძის ათაბაგი და სხვა მუსლიმი მმართველები.

აგვისტოს დასაწყისში მუსულმანური კოალიცია საქართველოსაკენ დაიძრა. ილლაზი ჯერ არზრუმში მოვიდა. სწორედ აქ უნდა მოეყარათ თავი სხვადასხვა მხრიდან წამოსულ ილლაზის მოლაშქრეებს. თორღულ მოჰამედის ძე განძის მხრიდან, ხოლო თულან არსლან კუზიანი დვინის მხრიდან მოემართებოდა. პაემანი თრიალეთში იყო დათქმული. დავით აღმაშენებლის ისტორიკოსის მიხედვით, მტერი "მოვი-

დეს თრიალეთს, მანგლისს და დიდგორს, რომელიც თვით ფერხთა ზედა ვერ ეტეოდეს ამით ადგილთა." დავით აღმაშენებელი დიდგორის ვინრობებში ელოდებოდა მტერს, რომელიც იყო "სიმრაველითა ვითარცა ქვიშა ზღვისა." აკად. რ. მეტრეველის მითითებით, დიდგორის მდებარეობის სტრატეგიულმა მნიშვნელობამ განაპირობა დავით აღმაშენებლის მიერ მისი ბრძოლის ადგილად შერჩევა. დიდგორის ვინრობები მტერს საშუალებას არ მისცემდა გაშლილიყო და თავისი რიცხობრივი უპირატესობა გამოეყენებინა.

1121 წლის 12 აგვისტო, გარიჟრაჟი. დიდგორის ველზე ჯერ კი-

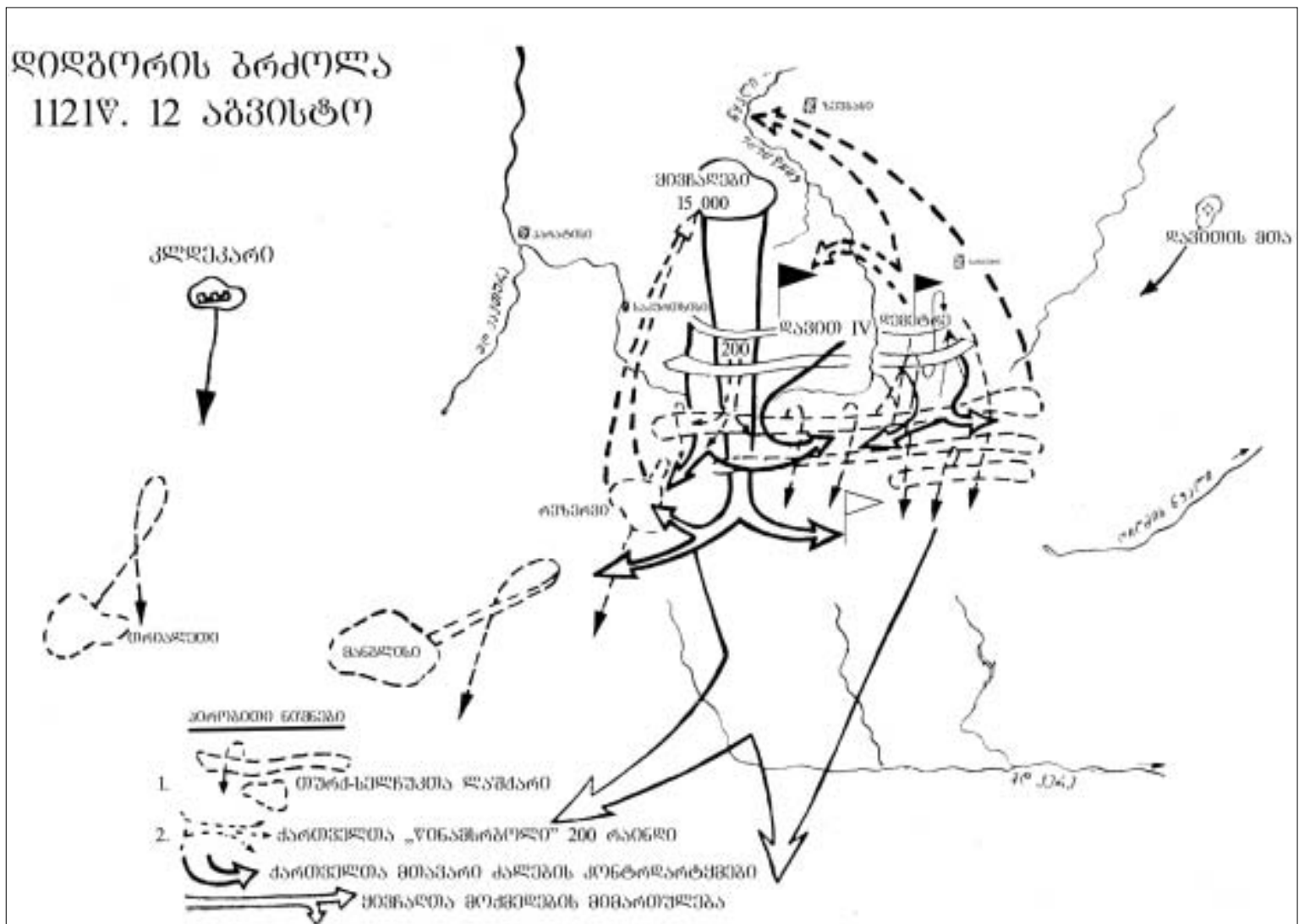
დეგ სინყნარეა, მხოლოდ აბჯრის ფლარუნი და ცხენების ფრუტუნი ისმის. აქა იქ მეომრები გადაუძახებენ ერთ-ერთს. დავითმა ჯარის საბრძოლო მზადყოფნა ბრძანა. ხუცესები მეომრებს ლოცავენ. ანტიოქიის სამთავროს კანცლერის გოტიეს ცნობით ბრძოლის დაწყების წინ დავით აღმაშენებელს მგზნებარე მოწოდებით მიუმართავს თავის მეომრებისთვის: "მეომარნო ქრისტესანო! თუ ღვთის სჯულის დასაცავად თავდადებით ვიბრძოლებთ, არამც თუ ეშმაკის ურიცხვ მიმდევართა, არამედ თვით ეშმაკსაც ადვილად დავაპარცხებთ. და ერთს რასმე გირჩევთ, რაც ჩვენი პატიოსნებისა და სარგებლობისათვის კარგი იქნება. ჩვენ ყველამ, ხელების ცისკენ აპყრობით, ძლიერ ღმერთს ალექსანდრე, რომ მისი სიყვარული-სათვის ამ ბრძოლის ველზე დავიხოცებით და არ გავიქცევით. და რათა არ შეგვეძლოს გაქცევა, კიდევ რომ მოვინდომოთ, ამ ხეობის შესავალი, რომლითაც შემოვსულვართ, ხეთა ხშირი ხორგებით შევკარით და მტერს, როცა მოგვიახლოვდება ჩვენზე იერიშის მოსატანად, მტკიცე გულით დაუნდობლად შევუტოთ."

ბრძოლის წინ დავითმა საგანგებოდ შეაჩრია 200 მეომარი. მათ უდიდესი მისია დაეკისრათ, მოტყუებით მტრის ბანაკში უნდა შეეღწიათ და არეუ-დარევა გამოეწვიათ. ბრძოლის ბედი ბევრად იყო დამოკიდებული იმაზე, თუ როგორ შეასრულებდნენ ისინი მეფის დაავლებას. მათ თავიდანვე იცოდნენ რომ სამშობლოს, რწმენისა და მეფის ერთგულებისათვის სიკვდილზე მიდიოდნენ. რაოდენ გულდასაწყვეტია, რომ ამ 200 გმირი ქართველის არც სახელი და არც ოჯახური წარმომავლობა არ ვიცით.

გათენდა. უეცრად ქართველთა ლაშქარს 200 მეომარი გამოეყო და ილლაზის ბანაკისაკენ დაიძრა. მო-

რჩილების ნიშნად ხმლები მალლა ჰქონდათ ანული. მტერმა იფიქრა დანებებას აპირებენო და კარგად ღრმად შეუშვეს ბანაკში. უეცრად ქართველებმა იარაღი იშოშველეს და მონინააღმდეგეს დაერივნენ. ილლაზის მეომრები დაიბნენ. სანამ გონს მოვიდოდნენ დავით აღმაშენებელმა შეტევა წამოიწყო და მტერს რამდენიმე მხრიდან შეუტია. ლაშქრის ცენტრს დავითი ედგა სათავეში. ფლანგებზე ყიფჩაყა და დემეტრე უფლისწულის ჯარები იყო განლაგებული. ბრძოლის დაწყებისთანავე დემეტრე უფლისწული დიდგორის ერთ-ერთი მთიდან დაეშვა და ილლაზის არმიას გვერდიდან შეუტია. პირველივე შებრძოლებისას მტრის ბანაკი შეირყა. სარკინოზები არ ელოდნენ ქართველთა ასეთ სწრაფ და ფართომასშტაბიან იერიშს. დავითმა მართლაც გენიალური სამხედრო გეგმა დაუპირისპირა ილლაზს. მტერი 300-400 ათასამდე იყო, ხოლო ქართველთა ლაშქარი 55 600 მოლაშქრისაგან შედგებოდა. სარკინოზთა რიცხობრივი უპირატესობა იმდენად დიდი იყო, რომ ხანგრძლივ ომს ქართველთა ლაშქარი ვერ გაუძლებდა. ამიტომაც, პირველ მასიურ შეტევას დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა. ყველაფერი გეგმის მიხედვით წარიმართა. ბრძოლა სამ საათამდე გაგრძელდა. მტერმა ვერ გაუძლო ქართველთა ასეთ იერიშს და უკუიქცა. ბრძოლის ბედი გადაწყვეტილი იყო. ილლაზის არმიას ქართველებმა დიდგორიდან 70 კმ მანძილზე ზდიეს. ტყვე და ალფაი აუარებელი იყო. მართლაც, დიდგორზე ქართველობამ შეუძლებელი შესძლო. შემთხვევით არ არის, რომ დავითის ისტორიკოსი დიდგორის გამარჯვებას "ძლევანი საკვირველს" უწოდებს.

ქართველი ერი ყოველთვის დიდი მონივნებით იხსენიებდა დიდგორის გმირებს. მათი ხსოვნის უკვდავსაყოფად კი ხალხმა ეროვნული დღესასწაული "დიდგორობა" დაანსა.

დიდგორზე ქართველთა 56 ათასიანმა ლაშქარმა მტრის 400 ათასიანი ლაშქარი დაამარცხა. ასეთი დიდი გამარჯვება საქართველოს ისტორიაში ერთია და ვინ იცის, იქნებოდა თუ არა დიდგორი, დავით აღმაშენებელს საკუთარი ლაშქრისათვის უკან დასახვეი გზა რომ არ ამოეხერგა.

- დიდგორი იყო პროლოგი თბილისის დახსნისა და საქართველოს გაერთიანებისა, - წერენ ქართველი ისტორიკოსები. დიდგორობას ხალხი საუკუნეების მანძილზე აღნიშნავდა. ბოლო დროს ის ადგილობრივი მოსახლეობის "დელოზა" იქცა.

"ასეთი დიდგორობა ჯერ არ ყოფილა. ადრე უფრო ვინრო წრეში ვატარებდით, წელს კი დიდგორობა საერთო სახალხო დღესასწაული გახდა," - განუცხადა ნ სექტემბერს დიდგორის ველზე შეკრებილ უამრავ ადამიანს ქვემო ქართლის გუბერნატორმა ლევან მამალაძემ, რომელიც "დიდგორობის" აღორძინების ინიციატორია.

წლევეანდელი დიდგორობა შარშანდელისაგან ძალიან განსხვავდებოდა. წელს დიდგორში პრეზიდენტი და პატრიარქი ავიდნენ; წელს დიდგორში მხოლოდ პრეზიდენტის ელიტარული გარემოცვა ზეიმობდა ქვეყნის სხვადასხვა კუთხიდან სპეციალურად ჩამოყვანილ ხალხთან ერთად; წელს დიდგორში თეთრ-წითელი ხუთჯვრიანი

ნი დროშა აღარ გააჭაჭანეს, მხოლოდ ერთი ასეთი დროშა ფრიალებდა ამფითეატრს შემოჯარულ უამრავ ჩვეულებრივ მოკვდავს შორის.

ულამაზესი იყო გოგი ქავთარაძის რეჟისურით დადგმული სპექტაკლი, თუმცა მუხანათმა ამინდმა მაყურებელს მისით ტკობობის საშუალება არ მისცა. სპექტაკლი დაიწყო თუ არა, მონმენდილ შაერში ნისლის სქელი ღრუბლები წამოვიდა და სცენაზე გაცოცხლებული ჩვენი წინაპრები, მართლაც, წარსულის ლანდებს დაამსგავსა.

დასაწყისში ეს ძალიან რომანტიკული იყო, მუსიკა და პათეტიკა ფრუანტელად უვლიდა ხალხს. ილია მეორე ცრემლს ჩუმად იწმენდა, პრეზიდენტი შუბლშეკრული იჯდა, ხალხი ჩუმი განცდით უსმენდა.

თუმცა, მალე წვიმა და სექტემბრისათვის უჩვეულო სიცივე აუტანელი გახდა და მაყურებელმაც მოურიდებლად მიფანტ-მოფანტვა იწყო. სპექტაკლი შეწყდა და ღონისძიების ოფიციალური ნაწილის ჩქარი კადრებიც დაიწყო.

"დიდგორის განცდა თითოეულ ქართველში სიამაყეს ბადებს. ჩვენ ვართ ის ერი, რომელმაც თავჩაქინდრულმა არ უნდა იაროს. ჩვენ ვართ დიდი ერი, დიდი სახელმწიფო. დამოუკიდებლობის აღდგენა - აი, ეს არის ჩვენი უდიდესი გამარჯვება. ეს არის გამარჯვება იმ

ადამიანებისა, რომელთაც თავი დადეს დამოუკიდებლობის მოპოვებისათვის.

მოგესალმებით ყველას სისხლით მორწყულ დიდგორის მიწაზე, რომლითაც გადარჩა ჩვენი სახელმწიფო. მე მჯერა, რომ დავძლევთ ნიპილიზმს, დავძლევთ უიმედობას, წინ აღვუდგებით უმსგავსობას და შევძლებთ იმას, რომ გამარჯვების განცდა დავიბრუნოთ, რადგან თუ ერს გამარჯვების სურვილი არ აქვს, დიდი მთავარსარდალიც ვერ გამარჯვებინებს. დაე, ჩვენ გვექონდეს გამარჯვების განცდა, რათა შევძლოთ ჩვენი ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა.

შარშან ჩამოყალიბდა "დიდგორის ორდენი", რომლის სათავეში გამორჩეული და ღვანლმოსილი ადამიანები არიან - ბატონი როინ მეტრეველი, ქალბატონი მარიკა ლორთქიფანიძე, მეუფე ანანია და სხვები, რომელთაც გადაწყვიტეს, დაანესონ საზოგადოებრივი ჯილდო და გადასცენ მათ, ვინც თავისი შრომით, წარმატებით სახელს გაუთქვამენ საქართველოს. ასეთი ჯილდო წელს პირველად გადაეცემა და ჩვენ ბევრი ვიფიქრეთ, ვინ უნდა ყოფილიყვნენ ეს ადამიანები," - ლევან მამალაძემ გამოსვლა დაჯილდოებულთა დასახელებით დაასრულა.

"დიდგორის ორდენის" კავალრების პირველი შვიდეული ასეთია:

"ყველა დიდგორი"

ჟიული შარტავა (სიკვდილის შემდეგ) - საქართველოს მთლიანობის დაცვის საქმეში გამოჩენილი თავგანწირვისათვის.

საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქი ილია მეორე - საქართვე-

ლოს მართლმადიდებელი ეკლესიის ავტოკეფალიის აღდგენისათვის მერაბ ბერძენიშვილი - დიდგორის მონუმენტის ავტორი.

ჭაბუა ამირეჯიბი - ღვანლმოსილი მწერალი.

რვენი

ბჭირდება

“ძვირფასო მეგობრებო, ბატონო ელჩებო, ბატონო მაილს, ქალბატონო მაილს!

მე, ალბათ, უფრო გვიან უნდა გამოვსულიყავი, მაგრამ წვიმა მატულობს, ხალხი აღარ დარჩებოდა და ცარიელი აუდიტორიის წინაშე მომიწევდა ლაპარაკი.

მინდა გითხრათ, რომ მე გუშინ მოვანერე ხელი ბრძანებულებას იმის შესახებ, რომ დიდგორობა აღინიშნოს ყოველწლიურად სექტემბრის პირველ შაბათს, როგორც საერთო ეროვნული დღესასწაული. ეს სჭირდება დღევანდელ თაობებს, ეს სჭირდება მომავალ თაობებს.

დღეს შესანიშნავი გამოსვლები იყო, შესანიშნავი სპექტაკლი. ყველაფერი გულით იყო ნათქვამი დავით აღმაშენებლის მიმართ, ჩვენი დიდი წინაპრების მიმართ.

ჩვენ, ქართველებს, საქართველოს მოქალაქეების ყველა თაობას ჩვენი დიდგორი გვჭირდება. აქ უკვე ითქვა, ლევან მამალაძემ თქვა, დღეს საქართველო დამოუკიდებელია. მრავალი საუკუნის შემდეგ საქართველო აშენებს დამოუკიდებელ სახელმწიფოს. თუ გვინდა, რომ ერთგულები ვიყოთ დავით აღმაშენებლის ანდერძისა და მისი უკვდავი საქმეებისა, ჩვენ უნდა ვეთავყვანებოდეთ ჩვენს დამოუკიდებელ სახელმწიფოს. ყველაფერი უნდა გავაკეთოთ მისი გაძლიერებისათვის, ჩვენი ქვეყნის თავდაც-

ვისუნარიანობის ამაღლებისათვის, იმისათვის, რომ შეიარაღებულ ძალებს მივხედოთ. არის ასეთი ქვეყნები, რომლებიც შეუძლებელს აკეთებენ იმისათვის, რომ თავისუფლება და დამოუკიდებლობა შეინარჩუნონ. ჩვენ ამას ნამდვილად მივალწევთ. ჩვენი დიდგორი დღეს ის არის, რომ წარმატებები გვქონდეს მეცნიერებაში, წარმატებები გვქონდეს განათლებაში, რომ საქართველომ შეინარჩუნოს საუკუნეების განმავლობაში ჩამოყალიბებული დიდი ტრადიციები, ეროვნული ტრადიციები, თავისი ეროვნულობა და თავისი ენა.

მინდა მივმართო ჩვენს მეგობრებს, სხვადასხვა ეროვნების წარმომადგენლებს:

გიყვარდეთ საქართველო ისე, როგორც ყველა ქართველს უყვარს იმიტომ, რომ ეს თქვენი სამშობლოც არის. დიდი მადლობა მხარდაჭერისათვის, ჩვენ კიდევ ბევრი გვაქვს გასაკეთებელი. ჩვენი დიდგორი არის წარმატებები სპორტში, განათლებაში, ხელოვნებაში, ყველა სფეროში და, რა თქმა უნდა, ჩვენი დიდგორი ის არის, რომ აღვადგინოთ ტერიტორიული მთლიანობა ჩვენი სამშობლოსი.

აქ უკვე ითქვა, როგორც არ უნდა გვიჭირდეს, რაც არ უნდა მოხდეს, ჩვენ დავბრუნდებით აფხაზეთში, აფხაზეთი დაბრუნდება საქართველოში. რაც არ უნ-

და მოხდეს, ჩვენ დავბრუნდებით სამაჩაბლოში, ჩვენს გარეშე ოსები ვერ იცხოვრებენ. ადრე თუ გვიან, ერთ წელიწადში თუ ორ წელიწადში, ამას ყველა მათგანი მიხვდება.

მინდა ვთქვა, რომ ვინც ერთგულნი ვართ დავით აღმაშენებლის ანდერძისა, უნდა ვიბრძოლოთ იმისათვის, რომ ქვეყნის მთლიანობა აღდგეს და მჯერა, რომ აღდგება ქვეყნის მთლიანობა.

დაბოლოს, ეს საკმარის ცნობილი ფრაზაა, როცა დიდ ადამიანებზე ლაპარაკობენ, მსოფლიოში ცნობილ ადამიანებზე, მე დავით აღმაშენებელი ასეთ პიროვნებად მიმაჩნია – წინ, მეგობრებო, წინ, დავით აღმაშენებლისაკენ!”

ხალხი, მართლაც, წინ მიიწევდა, თანაც ისე, რომ უკან მოხედვაც არ უნდოდათ. “წინ, მანქანებისაკენ”, - ხუმრობდნენ პატარა გოგობიჭები.

- აბა, ესე შეიძლება? პატარა სიცივის გამო კონცერტის ჩაშლა იქნებოდა? ეს ხომ ჩვენივე სვანეთში არავითარ შემთხვევაში არ მოხდებოდა, - ხმამაღლა ჯავრობდა გატყეულ ხალხში დინჯად მიმავალი წითელწიხიანი მამაკაცი.

საიდან ხართ, ბიძა, სცენაზე გამოსვლა ვერ მოასწარი? - ვეკითხები ღიმილით.

ლენტეხიდან. ნისლმა და წვიმამ როგორ გაგვაქცია, კაცო, და ომში რაღას ვიზამთ, - ამოიხარა და თავის “მარშრუტკაში” ავიდა.

დავით ლორთქიფანიძე – დმანისის უმნიშვნელოვანესი აღმოჩენისათვის.

ჯუმბერ კოპალიანი – დმანისის ექსპედიციის ხელმძღვანელი. გიორგი ასანიძე – ქართველი

მძლეოსანი.

სცენაზე ქოლგის თანხლებით ავიდა პრეზიდენტი შევარდნაძე, გაიხედა ნახევრად დაცარიელებული სკამებისაკენ და სიტყვაც შეძლებილდაგვარად მოკლე წარმოთქვა:

ანა კორძია-სამადაგვილი

მეფე დავითი ყველაზე კარგი მეფეა – მარტო რუის-ურბნისის კრება რად ღირს, ან ანის ალბის შემდეგ სომხეთის დედოფალს, კატონიტეს რომ საფლავში სამგზის ჩასაძახა: “გიხაროდეს, დედოფალო, რადგანაც იხსნა უფალმა ტაძარი შენი ურწმუნოთაგანი!” დიდებული კაცი იყო მეფე დავითი, და დიდებული გამარჯვებაც სწორედ მისი, დავით აღმაშენებლის დროს გველირსა.

ეს ამბავი ყველა ქართველმა იცის: დავით აღმაშენებლის მიერ ძალიან შეწუხებულ თურქებს სულთნისთვის მიუმართავთ, დაგვეხმარეო. ერაყის სელჩუკთა გამგებელმა, სულთანმა მაჰმუდ მუჰამედის ძემ, “სადღაცა ვინ იყო, დამასკო და ჰალაბიდან ამოღმართ, ყოველთა მხედრობად შემძლებელსა” მოუწოდა. ამ ლაშქარს ანტიჯვაროსნული ომის მთავარსარდალი, იღლაზი ჩაუდგა სათავეში, “კაცი დაჰამანი და მრავალღონე”. ივანე ჯავახიშვილს თუ დავუჯერებთ, ბრძოლის დროს დიდგორის ველზე მუსულმანები 300 ათასი იყვნენ, გოტიე კი ამტკიცებს, 600 ათასი კაცი იყო. ალბათ ჯობს, რომ მარტივად შევთანხმდეთ: იმდენი იყვნენ, რამდენიც “ქვიშა ზღვისა”.

დვილად დღესასწაულია, რომ ამ დღეს ვილაც ვიგინდარა კი არა, თავად წმინდა გიორგი იბრძოდა ქართველ მეომართა რიგებში, თეთრ ცხენზე შემჯდარი, მახვილით ხელში. “ხორციელად იბრძოდა, ყველამ ნახა,” ჰყვებოდა გია, და თვითონაც ამ სასწაულის თვითმხილველივით იყო აღტაცებული.

იმ მანქანების შესახებ, რომლებითაც დიდგორის ველზე გავემგზავრეთ, ჩვენი გაზეთის მკითხველებმა უკვე ბევრი რამ იციან – გასულ წელს, ზაფხულში, “ჯიპების არმიის გენერლის”, მერაბ გუჯაბიძისა და მისი 1942 წლის 11 დეკემბერს “დაბადებული” მანქანის შესახებ გიამბოთ, და ავტოგარბენის – თბილისი-ბა-

ში მოხვედრილი “ნამდვილი ვილისების” ბადრაგი დაიდრა შაბათს დიდგორის ველისკენ – საგანგებოდ გარეცხილ-გასუფთავებული ექვსი ჯიპი, რომელთაც ამჟამად მართავდნენ მათი მფლობელები, “ვილის ოვერლენდის რაინდთა კლუბის” წევრები. ამბობენ, დიდგორის ომში ჯვაროსნებიც მონაწილეობდნენ-

მანქანით დიდგორის მემორიალის კიბეზე დავეშვეთ. ასე გავიზრანჭეთ და კიდევ ერთხელ დავამტკიცეთ, რომ ჯიპი არ მოხუცებულია – სამოცი წლისაც ისევე მარდად დარბის კიბეზე, როგორც ის, პირველი ჯიპი, რომელიც კოლიზეუმის კიბეზე მთელი მსოფლიოს დასანახად ავიდა. რამდენადაც ვხვდები, ეს კიბე “მოვიდა გორაზეა” აღმართული, რომელზეც თურმე უწინ, ჯერ კიდევ მაშინ, როცა ხალხი დიდგორობას 20 მაისს ზეიმობდა, ცხენოსნები თავიანთ რაშებს ააჯირითებდნენ ხოლმე. ისე, ჯიპიც ხომ ცოტათი ცხენია, ოღონდ რკინისა.

წელს ნაკლებად გავგიმართლა – მოგესხენებათ, საძაგელი ამინდი იყო. ვერც მარულა ვნახეთ და ვერც დღესასწაულის ოფიციალური ნაწილი. ისეთი ნისლი ჩამოწვა, რომ მთა, რომელზეც თურმე ჯერ ფალოსი იყო აღმართული (ახლა ის საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმში ინახება), მერე საკურთხეველი იდგა და ახლა ეკლესია აუშენებიათ, მანამ არ გამოჩნდა, სანამ ზედ არ მივაღექით. ამ ნისლს ბოლიც ემატებოდა – ქართველ კაცს ხომ ოდითგანვე უყვარდა ჭამა-სმა, თან უამრავი მანქანა ირეოდა და საცობში მოვეყვით, თან ქარმა დაუბერა და საკმაოდ აცივდა, და კი ბევრი იძახეს, ნისლს გაფანტ-

ვილის ოვერლენდის რაინდები დიდგორის ველზე

ჩვენების რაოდენობასთან დაკავშირებით ისტორიკოსები მეტ-ნაკლებად ერთსულოვანი არიან: მათეოს ურჰაეცი ამბობს, ქართველი მეომარი 40 ათასი კაცი იყო, ყიფჩაი – 15 ათასი, და მათთან ერთად 500 ალანი და 100 ფრანგი იბრძოდაო. ივანე ჯავახიშვილი და ნიკო ბერძენიშვილიც 60 ათასიან ლაშქარს ახსენებენ, და ამის ფონზე ცოტა უცნაურად ჟღერდა წელს, დიდგორობის დღეს, მასობრივი ინფორმაციის წყაროებში მოხსენებული ხან ოცდაათი და ხან ორმოცი ათასი – რა იყო, ერთი კაცი თუ ათს ერევა, ცოტა საქმეა? თან ისიც ხომ ცნობილია, რომ “ახალმა ალექსანდრემ”, დავითმა, “თავისი სპანნი დაიცვა უვნებლად” და ბრწყინვალე, არნახულ გამარჯვებასთან ერთად ათასგვარი სიმდიდრეც მოიპოვა – ამ უკანასკნელთა ჩამონათვალში განსაკუთრებით არაბულმა ცხენებმა და ასურულმა ჯორებმა მომხიბლეს...

მერე, სამარშრუტო ტაქსის მოლოდინში, კვლავ ნაღვლიანად გახედა გზას. “თუ გინდა, წყნეთამდე ჯიპით ავიყვანო,” შევთავაზე მე. იმ წამს გიას თვალში ალბათ მაძლარი ბურჟუა ვიყავი, მაგრამ როცა ვუთხარი, რაზე იყო ლაპარაკი, გახალისდა. მართალია, სამარშრუტო ტაქსს მაინც დაედევნა – ჩანს, მაინც არ ჰქონდა ჩვენი და 60 წლის ჯიპების იმედი. მართლაც, ჯიპიცაა და ჯიპიც.

თუმი-თბილისის ამბებსაც ყოველდღიურად ვაქვეყნებდით. ჯიპი მხოლოე საუკუნის განუყოფელი ნაწილია, მისი ნახვა ყველა ფილმში შეიძლება, რომელშიც კი მეორე მსოფლიო ომის ამბებია მოთხრობილი, და თუ ყურადღებით იქნებით, ამ პატარა, მკვირცხლ და სრულიად არააგრესიული იერის მქონე საბრძოლო მანქანებს თბილისის ქუჩებშიც ხშირად მოჰკრავთ თვალს. სწორედ ამ ჯიპების, ლენლიზის ხელშეკრულების წყალობით საქართველო-

ნო – ალბათ სწორედ ისინი იყვნენ ის 100 “ფრანგი”, ჩვენ ხომ ყველა არამართლმადიდებელ ქრისტიანს ფრანგად ვნათლავდით. ამბობენ, ისინი ძალიან მაგრად იბრძოდნენო. და თუ ოდესღაც ჩვენს დიდ მეფეს ჯვაროსანი რაინდები ედგნენ მხარში, დღეს მის გამარჯვებას “ვილის ოვერლენდის რაინდებიც” ზეიმობენ. “რაინდებმა” დიდგორზე შარშანაც გამიყოლეს და მაშინ გმირული აქციის მონაწილეც გახლდით: ნიკოლოზ ჩიგოგაძის

ავს და ღრუბლებს გადაყრისო, სულ პირიქით მოხდა. “ფორდის მიკროავტობუსი ჩემს გვერდით რომ ჩამოდგა, აღარ უბერავდა და ვიფიქრე, ჰენრი ფორდის სურათს გავადიდებ და სანოლის თავზე გამოვიკრავე-მეთქი, მაგრამ წავიდა, ის დამპალი,” ჩიოდა ერთი განსაკუთრებით გაყინული ჯიპმენი. ყველა სიკეთესთან ერთად, ამ ქარსა და ორომტრიალში რატომღაც კრაზანები გააქტიურდნენ, და ვის ყურზე უკბინეს და ვის – თავზე, და მედგარი მამაკაცებიც კი გამწარდნენ. მერე წვიმამ დასცხო და აღარ მორჩა, და წამოვედით. უფრო სწორედ, წამოსვლას ვეცადეთ, რადგან კიდევ კარგა ხანს მოგვინია საცობში დგომა, რაც ქარსა და წვიმაში ღია მანქანაში მსხლომთათვის, დამეთანხმებით, ბევრი ვერაფერი სიამოვნებაა.

ბაგებში, ბენზინგასამართ სადგურზე მხატვარი გია გუგუშვილი შეგვხვდა, სევდიანი სახით და უზარმაზარი პარკით ხელში. პარკში ლურჯი გაზის ბალონი იყო გახვეული. “წყნეთში მიმაქვს დასატენად,” მოგვახსენა გიამ. როცა შეიტყუო, რომ ჩვენ დიდგორობაზე მივემგზავრებოდით, ცარიელი გაზის ბალონის მფლობელის კვალობაზე მოულოდნელი აღტყინებით ალაპარაკდა, და გავგიზიარა, რომ დიდგორობა ნამ-

მაგრამ ეგ არაფერი. მთავარია, რომ დიდგორობა მაინც ვიზეიმეთ. ვილის ოვერლენდის რაინდებს ავდარი და მსგავსი წვრილმანები ვერაფერს დააკლებს, რადგან ყველაზე გამძლე, ყველაზე ერთგული და ყველაზე ყოჩაღი მანქანის საჭეს უსხედან. იცით, ოდესღაც პატარა ჯიპებმა თვით რომელის უძლეველი არმიის დამარცხება შეძლეს; ისინი თვრამეტნი იყვნენ, მტრები კი იმდენნი, რამდენიც “ქვიშა ზღვისა”. დაახლოებით ისეთივე ძალთა თანაფარდობა იყო, როგორც დიდგორის ბრძოლის დროს.

მარნეულის რაიონს 1947 წლამდე ბორჩალოს რაიონი ერქვა. მე-17 საუკუნეში ირანის შაჰმა აბას პირველმა აყრილი მკვიდრი ქართული მოსახლეობის ნაცვლად ამ ადგილას ბორჩალოს თურქმენული ტომი დაასახლა. მხოლოდ გასული საუკუნის შუა წლებში მოხერხდა აქაურობისათვის ძველი ქართული სახელწოდების, მარნეულის დაბრუნება.

მარნეულის რაიონში მოსახლეობის უდიდეს ნაწილს აზერბაიჯანელები წარმოადგენენ. აქ მცხოვრებთა 80 პროცენტზე მეტი აზერბაიჯანელია, ქართველები 12 პროცენტამდე არიან, დანარჩენები კი - ბერძენები და სომხები.

ქალაქ მარნეულში შემსვლელები აუცილებლად დინახავენ გზაზე გადაჭიმულ ლოზუნგს: "საქართველო უპირველეს ყოვლისა". ის, ალბათ, ქართველების გულის დასამშვიდებლად უფროა გამიზნული, რადგან აზერბაიჯანელები ქართულ წარწერას, ჯერჯერობით, ვერ კითხულობენ.

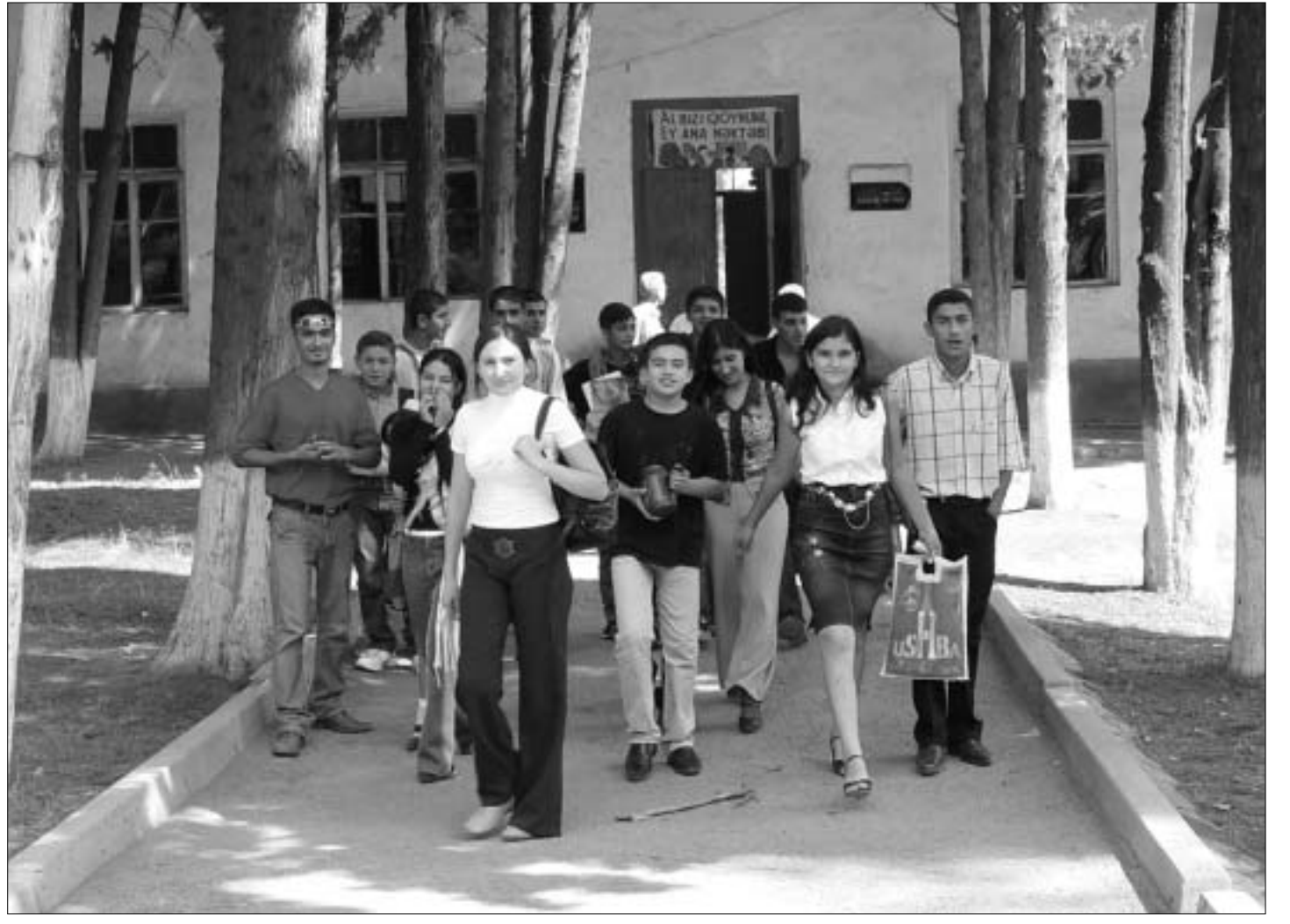
დღევანდელი მარნეული არაფრით განსხვავდება თუნდაც 10 წლის წინანდელისაგან. ერთი თვალის გადავლევით, აქ კარგა ხანია არაფერი შეცვლილა, აქა-იქ გაკე-

ნიკური თანამშრომლობის საზოგადოება. ისინი ჩვენთან საზღვრისპირა პროგრამას ახორციელებენ. პროგრამა მუშაობს ასევე გარდაბანში, აზერბაიჯანისა და სომხეთის მხარეს. 5-დან 15 ათას ლარამდე ღირებულების პროექტებია.

უკვე მეორე წელია იგება გზა სადახლოს მიმართულებით და ბოლომდე ასფალტის პირველი ფენა მაინც მივა. გზაზე ვერ გაივლიდი, ისეთი საშიშროება იყო. 32 კილომეტრიანი მონაკვეთი კაპიტალურად კეთდება. სამუშაოებს მსოფლიო ბანკის ეგიდით კუვეიტის ფონდი აფინანსებს. რაიონის ბიუჯეტიდან არაფერი იხარჯება.

- რამდენი აზერბაიჯანული და ქართული სოფელია რაიონში?

- გვაქვს სამი ქართული საკრებულო და მასში შემავალი 5 ქართული სოფელი: წერეთელი, ორჯონიკიძე, თამარისი, წერაქვი და სიონი. გარდა ამისა, უკვე მიიღო სოფლის სტატუსი ეკოლოგიური მიგრანტებით, აჭარლებით დასახლებულმა ხიხანმა და დიოკისემ. ეს პროგრამა 1987 წელს დაიწყო. მაგათ სახლები ადრევე აუშენეს, მაგრამ ყველაფერი შეჭმულია, სოფლის გენგემაც კი არ არსებ-

ქვემო ქართლი მუშტარს ელოდება

"ვინც მოგვხედავს, ხმასაც იმას მივცემთ." ამბობს ხალხი

თებულები "მარკეტების" გარდა.

ის რაც პირველადვე თვალში მოგვხედებათ, ჩაიხანებია - აღმოსავლური ცხოვრების ერთ-ერთი მთავარი კომპონენტი. მართალია, აქაური ჩაიხანები ნაკლებად კომფორტული და მოუწყობელია, მაგრამ მოცლილი და უსაქმოდ დარჩენილი აზერბაიჯანელებისათვის ყველაზე საყვარელ ადგილად მიიჩნევა.

როგორია გამგებლისა და ხალხის მიერ აღწერილი აქაური ცხოვრება?

"ხალხს კბილებით ვიჭერთ"...

მარნეულის რაიონის გამგებლის გოჩა ლორიას თქმით, აქაურებისათვის ყველაზე დიდი პრობლემა ენერგომომარაგებაა.

"ვიჭერთ კბილებით ამ ხალხს. ყველაფერს აკეთებენ, რომ ეს ხალხი დაიძვას, გზა გადაკეტოს და მერე თბილისში ჩავიდეს. ის უნდა, რომ მერე დაიწყოს, აი, თათრები ჩამოვიდნენო. იმაზეა ყველაფერი აგებული, რომ ნაციონალური შუღლი გააღვივონ. დღეს უშიშროების მინისტრის სახელზე წერილს ვამზადებ, რომ პრობლემა როგორმე მოგვარდეს," - ამბობს ლორია. მისი თქმით, ელექტროენერჯისაგან განსხვავებით, რაიონში არ არსებობს ბუნებრივი აირით მომარაგების პრობლემა. მეტიც, წელს გაზი ორ აზერბაიჯანულ სოფელში, ყიზილაჯლოში და შაუმთანშიც გაუყვანიათ, სარემონტო სამუშაოები მიმდინარეობს ცენტრალურ მაგისტრალზეც.

- ვინ აფინანსებს ამ სამუშაოს?

- გვეხმარება უცხოური კომპანია "გტზ". ეს არის გერმანიის მთავრობასთან არსებული ტექ-

ობს. ხალხმა თავად დაამთავრა ეს სახლები. ხიხანში ახლა 130 ოჯახია. დიოკისე შედარებით პატარაა. რაც შეეხება აზერბაიჯანულ სოფლებს, ისინი რაიონში 70-მდეა.

- აქ, მარნეულში რამდენი ქართული სკოლაა?

- ერთი ქართული სკოლაა, ერთი რუსული, სადაც ძლიერი ქართული სექტორია. ბოლო ორი წელიწადია ერთი ტენდენციაა - აზერბაიჯანელებს ბავშვები ქართულ სკოლებში მიჰყავთ.

- ქართული ენის სწავლება ნაციონალურ სკოლებში ნორმალურად მიმდინარეობს?

- ნორმალურს ვერ დავარქმევთ. სურვილი არის, რაც მთავარია. სახელმწიფო ენის პროგრამა 1997 წლიდან დაიწყო. თავიდან იყო ასლარიანი დანამატი ქართულის პედაგოგთა ხელფასებზე, მიწები მივეცი, ხელს ვუწყობდი. შემდეგ ის 100 ლარი გაგვიანხვერეს და გაიქცნენ პედაგოგები აქედან. ზოგ სოფელში ისეთები ასწავლიან ქართულს, თვითონ რომ ძლივს ლაპარაკობენ.

- ქვემო ქართლის რაიონებში არაქართული მოსახლეობის პოლიტიკურ აქტიურობაზე, არჩევნებზე მისვლას ვვლისხმობ, ლეგენდებს ჰყვებიან. ნოემბრის არჩევნებზეც იგივეა მოსალოდნელი თუ არა?

- აქტიურობა ძალიან მაღალია. ცოტა ქართულ სოფლებში ჭირს, ნახევარი გამოდის მარტო, მაგრამ აზერბაიჯანულ და სომხურ სოფლებში თითქმის ასი პროცენტი იღებს არჩევნებში მონაწილეობას.

- თქვენი აზრით, რა არის ამის მიზეზი?

- ერთი ის არის, რომ ნაციონალური უმცირესობა მარტო ჩვენთან კი არა, ნებისმიერ ქვეყანაში უფიქსირებს თავის კეთილგანწყობას და პოზიციას ქვეყნის მთავ-

რობას. ისინი უფრო კანონმორჩილები არიან. მეორეც, ძველი ტრადიციებით თუ ვიმსჯელებთ, ალსაკალები რომ არიან, ვისაც ესენი ჭკუას ეკითხებიან, ის თუ უჭერს მთავრობის კურსს მხარს, ხელისუფლებას, ჩათვალე, რომ მთელი სოფელი ასევე მოიქცევა.

- ძირითადად რა პრობლემების მოგვარებას ითხოვს ხალხი თქვენგან?

- აზერბაიჯანულ სოფლებში ხალხი სოფლის მეურნეობითაა დაკავებული.

აქედან გამომდინარე, ჩვენი ძირითადი პრობლემაა სარწყავი წყალი. ადრე ყველაფერი რაღაც სისტემური და მონესრიგებული იყო. ახლა, ყველაფერი კერძოა და ჭირს დარეგულირება. აი, ეს არის ჩვენი ძირითადი პრობლემა.

- ქვემო ქართლის გუბერნატორი ლევან მამალაძე არჩევნებში მონაწილეობის მიღებას აპირებს. ჩვენი ინფორმაციით, თქვენ ხართ გუბერნატორობის ყველაზე რეალური კანდიდატი. თქვენი პოზიცია მაინტერესებს.

- ლევანის შეცვლა ძალიან რთულია. ჩემს თვალწინ ხდებოდა ამ პიროვნებისა და თავად მხარის ჩამოყალიბება და მართლაც ტიტანური შრომაა ჩადებული მხარეში.

აქ ლევანს ყველა ოჯახი იცნობს და ყველა სოფელში რამდენჯერმეა ნამყოფი. მას აქვს სერიოზული გამოცდილება სახარმოებთან მუშაობის, საკითხების დაყენებისა და მათი გატანის. რომ გითხრა, რომ არ ვიცი გუბერნატორობის შესაძლო კანდიდატი ვარ-მეთქი, სისულელე იქნება. ყოველთვის არჩევნები რომ მოახლოვდებოდა, ინყებოდა ლაპარაკი, აი, გოჩა გადადინარ და ასე შემდეგ. სიმართლე გითხრა, ბევრჯერ მაქვს ამაზე ნაფიქრი და როგორც გადაწყვეტენ, გადაწყვეტენ. კიდევ ერთხელ გეუბნებით, სულელი უნდა იყოს კაცი,

რომ უხაროდეს ლევანის შეცვლა, იმდენად ძნელია ეს საქმე.

"არჩევნების მერე კარგი იქნება?.."

ქართული სოფელი წერეთელი მარნეულიდან ერთ კილომეტრშია, თუმცა აქაურების თქმით, მათი ცხოვრება რადიკალურად განსხვავდება რაიონულ ცენტრში მცხოვრებთაგან.

ზაფხულის ზეატმი სოფლის ცენტრალურ გზაზე ორი ქალი მიაბიჯებს.

- გამარჯობა, ჩვენ ურნალი-სტები ვართ. იმის გასაგებად ჩამოვდით, როგორ ცხოვრობთ, რა პრობლემები გაქვთ.

- რა ვიცი, - იბნევიან ქალები და გაქცევას ცდილობენ, - ამას ცხოვრება ჰქვია? მარნეულში ვულკანიზაციებიც კი გაჩახჩახებულა და ჩვენ შუქი არ გვინახავს კარგა ხანია.

ასლომასლო ეზოს ჭიშკრები იღება და ყურადღებით იყურებიან ჩვენსკენ, მერე თანდათან ახლოსაც მოდიან და კითხვებზე გაუბედავად პასუხობენ.

- შეიძლება, რომ თბილისიდან 29 კილომეტრში ხალხი ქვის ხანაში ცხოვრობდეს? ჩვენ ხომ პატრონი არ გვაყავს. ტელევიზორსაც ვერ ვუყურებთ. ორი დღის წინ შუქი 15 წუთით მოვიდა, აი, მამალაძე რომ გამოდიოდა ტელევიზორში და მორჩა...

- პენსია 6 თვეა არ აგვიღია, ნყალი ჩვენ არა გვაქვს. საბავშვო ბაღში ვმუშაობ და 40 ლარი მაქვს ხელფასი, ქმარი ყოველდღე სადახლოზე დადის და თვეში 120 ლარს იღებს, აბა, მაგით ცხოვრება შეიძლება? აქ უმრავლესობას ძალიან უჭირს. სამოვრები გადამხმარია, საქონლის შენახვა ჭირს. მიწასლა ჩაყვრებით მარტო.

- მოდი აქ, მოდი, ვუთხრა

ჩვენი გასაჭირი, - ეძახიან თანასოფლელებს ქალები.

- ეხლა დაიწყეს სიარული პარტიებიდან, კითხვებს გვისვამენ მარტო.

- არჩევნებზე რას იტყვით, ნახვალთ?

- ნახვალთ, მაგრამ მაინც გააყალებენ.

- მაინც უნდა მივიდეთ, თორემ მთავრობა რასაც უნდა, იმას გაიტანს.

- რა იქნება არჩევნების მერე, კარგი იქნება? - კითხულობს ყუყუნა ბიცოლა და თან უხერხულად ილიმება.

- ვინც გინდა იყოს, ხმას მივცემთ, ოღონდ ჩვენი გაჭირვება იმისთვის სულ ერთი არ იყოს.

- აუცილებლად დანერე, ვინც შუქს, გაზს და წყალს მოგვცემს, იმას მივცემთ ხმას, სხვა არაფერი გვჭირდება, თავად გავანძრევთ ხელს.

- აზერბაიჯანულ სოფლებს უფრო არ უჭირთ, ზოგან გაზიც გაუყვანეს. ჩვენც ავკრიფეთ ფული მაგრამ, შეიჭამა.

- ცარიელი ტრუბა არ მოვიდა ჩემამდე, სად წავიდა, ჩემ ფულს ნომერი არ ჰქონდა? - ცხარობს ქართველ თანასოფლელებში გარეული აზერბაიჯანელი ქალი, - ცოტა სალიარკას ვყიდდი, მაგრამ მოვიდა, ლეგიონი ვარო, თბილისიდან და ათას ორასი ლარი დაცერა შტრაფი, იმას გადავიხდი მე? თითო კაპიკის მოგებას შევყურებ და იმით ვცხოვრობთ. აგე, სახლი კომუნისტების დროს ავაშენე, თორე ეხლა საქმლის ფული გვიჩირს, მამ, - საკმაოდ გამართული ქართული საუბრობს.

სოფლის შარავზაზე მამაკაცებიც გამოჩნდნენ და თავის ქნევით შემდეგი დასკვნა გააკეთეს: "არავისი დაიჯეროთ, სანამ მთავრობა არ შეიცვლება, პრობლემა პრობლემად დარჩება"...

ქვემო ქართლი მუხტარს ელოდება

მამუკა გვარდიანი

მი ოჩენ ხოროში ყვირით, უნას ვსიო იესტ...

სოფელ წერეთლიდან მარნეულში გავლა და ხალხთან გასაუბრება გადავწყვიტეთ. აზერბაიჯანული საშუალო სკოლა-ინტერნატის კარებთან სამი შუახნის აზერბაიჯანელი შემოგვხვდა. ქართული იცითო, ვკითხეთ და ცივი უარის მიღების შემდეგ რუსულად გავესაუბრეთ, როგორ ცხოვრობთ, რა გიჭირთ და რა გილხინთო.

მილით გვითხრა ერთ-ერთმა მათგანმა, მამედ გასანოვმა. - ყველაფერი გაქვთ რაც გინდათ? - სლავა ბოგუ, ი ელექტროენერგია, ი ვადა, ი გაზ, ვსიო იესტ. პაკა ნიკაკის პრაბლემ. - არჩევნებში მონაწილეობას მიიღებთ? - აბეზატენლი ი ზა საიუზ გრაფდან ბუქემ გალასავაც. - რატომ? - ფათამუ შო, დო სიხ ფორ ვსეგდა მი თოლკო ნა ნიხ ნადეელის ი ანი ოფრავდივალი ნას. ცენტრალურ გზაზე ქართული სკოლა ვერ ვიპოვეთ და აზერბაიჯანულში შევედით. ეზოში სხვადასხვა ასაკის ბევრი ბავშვია. ქარ-

თულად ვერცერთს ვერაფერი გავაგებინეთ და ისევე რუსული მოვიშველეთ. მეუბნებიან დამტკრებული რუსულით, ქართულს ვსწავლობთ, აბა, რაო. რატომ ვერ ლაპარაკობთ-მეთქი და მხრებს იჩეჩავენ. ყველა აზერბაიჯანელი ბავშვი თქვენაირად ფლობს ქართულს-მეთქი და თავს მიქნევენ. სკოლის მასწავლებელი აიდა ისმაილოვა გვიხსნის, რომ ქართულად მოსაუბრეების არ არსებობის გამო, აზერბაიჯანელები სახელმწიფო ენას ვერ სწავლობენ. - ქართულს პირველი კლასიდან სწავლობენ, მაგრამ არავინ იცის ის. რუსული იციან, - რუსულად გვიხსნის აიდა. - ნუთუ ყველგან ასეა. - კი, შეიძლება ასე ითქვას. - არჩევნებზე რას ფიქრობთ, ნახვალთ ხმის მისაცემად? - ახლახანს შეკრება გვექონდა, რა თქმა უნდა, აქტიურად მივიღებთ მონაწილეობას, რომ დემოკრატიული არჩევნები ჩატარდეს. - ვის მისცემენ ხმას აზერბაიჯანელები, როგორ ფიქრობთ? - ნახევარი მოქალაქეთა კავშირს, ნახევარი კი ალორძინებას, სოციალისტებს და სხვა პარტიებზე გადაწინილდება. "პუსტ შევარდნადზე ფადუმეატ ო ნაროდე"... შუადღეზე მარნეულის ჩახიხნებში დიდი ხალხმრავლობაა. სხე-

დან აზერბაიჯანელები, წრუპავენ ჩაის და ამქვეყნიურ პრობლემებზე ლაპარაკობენ. დომინოს მოთამაშეებს მივუახლოვდით, ისევე რუსულად ვკითხეთ (მეტი რა გზა გვექონდა?!). - როგორ ცხოვრობთ, რა განუხებთო. - ფენსია ნეთუ, რაბოჩე მესთა ნეთუ, ა ნამ ბოლშე ნიჩეგო ნე ნადო... ფენსიონერამ კუშაც ნეთუ. 6 მესეცევე ფენსია ნეთუ, კამუ შალოვატსა, მი ნე ზნაემ. - არჩევნებისთვის ემზადებიან? - დაჟე ნე ხანიმ ნიჩეგო ზნაც. ზა ტრინადცათ ლარი ქაქ მი ბუქემ ჟიც. - არჩევნებზე ხომ ნახვალთ? - ქტო ნაჟრალ, ბუქეტ გალასავატ, ქტო გოლოდნი, ქამუ ბუქეტ გალასავატო? ჩახანამი მჯდომი ხალხი უცებ გამოცოცხლდა. ყველა ერთხმად ალაპარაკდა, ზოგი რუსულად, ზოგი აზერბაიჯანულად თავისი პრობლემების გამოთქმას ცდილობდა. - ზა შევარდნადზე ნე ბუქემ გალასოვათ, - აყვირდა რამდენიმე მათგანი. რატომო, გავვოცდით. - ფათამუ ჩო, ონ დლია ნას ნიჩეგო ნე სძელალ. დაროგა ნეთუ, სვეთა ნეთუ, ფამიდორ ვსიო ფორთითსა. თბილისი ზაბერიომ ი ჩო, ჩერეზ თრი მეთრა გაიჩნიკ სთათი. - კლანუს მათერი, ვჩერა ჟენა ბადრიჟანი ფრინოს 10 იამიკ, ნი კაკიკ დამოი ნე ზაბრალ. ვ ზაზარი სთათი ჩელოვეკ აძინ 5 ლარი ემუ

ნადა, ლაბარატარია ლარი, ახრანა ლარი, ნიქთო ა ნას ნე დუმეატ... - ეთოთ ნამ გამგებელი, ქაქ პრეხალ, თოლქო თრუბი ფაქრასილი ი ქრასქა უჟე ნეთუ. ბოლშე ნიჩეგო ონ ნე სძელალ. ვოთ ბოლნისი, ტამ კუვეით, თამ ჩისთათა, პორიადოქ. ზდეს ოკალა ზაზარა ჟი-ვუ, თამ მუსორ, გრიაზ. ს ზაზარა ტრაქტორომ ზაბირაიუთ ი პრამა ნა ულიცე სჟიგაიუთ. ეთო რაზვე მოჟნო, თაკოი ანთისანითარი. აბა, ასე უქმყოფილოები თუ ხართ, ვის მისცემთ ხმასო, დავინტერესდით. - ქაქი იზლიშნე ვაპროსი ზადაიომ, ა? და ქტო ბედნომუ ნაროდუ სპრაშივავეთ, ქტო იმ ნადო. ეთო ლიშნიე ვაპროსი... - უ მენია დომა ვადი ნეთუ, პახალ ვადი პრინესცი ა თამ გაიშნიკ სთათი, გავარით, დენგი დავაი, ზა ჩტო, სლუმი... დატრილდენ მოხუცები, ახალგაზრდები მოიყვანეს, დააყენეს და ილაპარაკეთ, რა ცუდად ცვხოვრობთ, უთხარით ამათო. იმათაც თქვეს. მერე უფრო მეტი ხალხი მოგროვდა, ყველა თავისას ყვიროდა რუსულ-აზერბაიჯანულად. ბევრი ვერაფერი გავიგეთ, მაგრამ კმაყოფილი სახეები ამკარად არავის ჰქონდა. ნავედითო, ვუთხართ და უკან მოგვაძახეს: - თი ნაფიში, რანშე მი უვაჟალი ი ვერილი შევარდნაზე, ა სჩას ვერუ პათურიალი. ნაფიში, პუსთ, შევარდნადზე ფადუმეატ ა ნაროდე...

"თეთრიწყარო" 1 საქმობერს მოგზადებული შეხვდა

თეთრიწყაროს რაიონის სკოლების პირველ კლასელებს 1 სექტემბერს სახელმძღვანელოები რაიონის მასწავლებლები დეპუტატის დავით ბეჟუაშვილის თანხლებით გადასცეს. დეპუტატი ასურეთის, თეთრიწყაროსა და ჭიჭავის საშუალო სკოლებს ეწვია და სასწავლო წლის დაწყება მიულოცა. "ეს წინასწარჩევნო კამპანია არ გვეკონოთ, 4 წლის წინათ საგანმანათლებლო საქველმოქმედო ფონდი შევექმენი და სკოლების პირველი კლასის სახელმძღვანელოებით მომარაგებას ეს ფონდი უზრუნველყოფს," - აცხადებს ბეჟუაშვილი.

ნანა კადაბიშვილი

უფროსკლასელებს კი სახელმძღვანელოების შექმნა თვითონ უნებთ, ანუ, უსახსრობის გამო, ბევრი მათგანი წიგნის გარეშე რჩება. ასურეთში ერთი საშუალო სკოლაა, თეთრიწყაროში ერთი ქართული და ერთიც რუსული. ეს სკოლები შარშან გაუახლებიათ და მოსწავლეებმა წლევედელი სასწავლო წელი უპრობლემოდ დაიწყეს. ჭიჭავის საშუალო სკოლა კი 1 სექტემბერს მთლად მოწესრიგებული ვერ დახვდა. რემონტის დასრულება ვერ მოასწრეს და სასწავლო წელი 4 სექტემბრისთვის დაიწყო.

დას უშუქობამაც კი ვერ შეუწყო ხელი, - ხუმრობს მოსახლეობა. თანაც, სამშობიაროს ვინ ჩივის, ამბულატორიაც არ ჰქონიათ. ორი ექთანი მაინც გვეყავდეს, ამხელა სოფელში ვინმე ავად რომ გახდებოდა, რაიონის საავადმყოფოში უნდა გაიქცესო, ჩივიან ჭიჭავში მხოვრებნი. დეპუტატმა მათ ძალზე სასიამოვნო ინფორმაცია ჩაუტანა. "პარლამენტმა თქვენი სოფელი მაღალმთიან ზონაში შეიყვანა და მომავალი წლიდან სერიოზული შეღავათები გექნებათ, ხელფასებიც გაგზავრდებათ. წყალი და კარგი გზაც გექნებათ, წლისა და გზის გაკეთება ბაქო-ჯეიჰანის პროექტში არის გათვალისწინებული," - განუცხადა ბეჟუაშვილმა მოსახლეობას. ჩვენი სკოლის კოლექტივმა იცის, საპარლამენტო არჩევნებში ხმა ვისაც უნდა მისცესო, - უთხრეს დეპუტატს სკოლის მადლიერმა პედაგოგებმა.

